

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Хмельницький національний університет
Освітня програма	50950 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Хмельницький національний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	50950
Назва ОП	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.05 Біологія та здоров'я людини
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Танська Валентина Володимирівна, Муліна Алевтина Вікторівна, Іванців Оксана Ярославівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	03.10.2022 р. – 05.10.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://khnmu.edu.ua/wp-content/uploads/vidomosti-pro-samooczinyuvannya-osvitnoyi-programy-3.pdf
Програма візиту експертної групи	https://khnmu.edu.ua/wp-content/uploads/programa-vizytu-so-biologiya-mag-22.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Акредитація освітньої програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» другого(магістерського) рівня, яка реалізується на кафедрі екології та біологічної освіти гуманітарно-педагогічного факультету Хмельницького національного університету є первинною. ЕГ засвідчила, що освітній процес за ОП відбувається відповідно до чинних вимог, освітня програма узгоджується із місією та стратегією Університету. ОП є динамічною постійно оновлюється, враховує сучасні вимоги ринку праці та об'єктивно відображає інтереси усіх стейкхолдерів. Тісна співпраця з роботодавцями на рівні департаменту освіти, директорів, заступників директорів ЗЗСО, методистів, працівників ХОІППО дозволяє надавати якісну освіту та можливості випускникам працевлаштуватися за фахом, враховуючи потреби регіону в учителях біології та основ здоров'я. Експертна група, за результатами проведених в процесі акредитаційної експертизи онлайн-зустрічей, аналізу наданих матеріалів і електронних ресурсів публічного доступу, дійшла висновку про загальну відповідність усіх критеріїв оцінювання ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» встановленим вимогам щодо якості освітніх програм, а перспективи її розвитку спрямовані на активізацію національної і міжнародної мобільності учасників освітнього процесу, науково-дослідницької роботи та інноваційної діяльності задля втілення концепції Нової української школи.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

В процесі проведення акредитаційної експертизи були відзначені сильні сторони та позитивні практики, найвагоміші відзначаємо: • освітню програму сформовано з використанням кращих практик вітчизняних закладів вищої освіти, що забезпечує конкурентоздатність випускників на ринку праці; • забезпечення прозорості й доступності інформації для всіх учасників освітнього процесу через ІС Електронний університет; • в структурі ЗВО функціонує Центр післядипломної освіти, який координує підвищення кваліфікації НПП та сприяє їх професійному розвитку через власні програми підвищення кваліфікації; • використання потужної інформаційної підтримки освітнього процесу засобами інформаційно-цифрових технологій (ІС Модульне середовище навчання, ІС Електронний університет та електронні ресурси Наукової бібліотеки ХНУ); • ХНУ укладено договори про співпрацю з реалізації академічної мобільності; • ЗВО стимулює навчання здобувачів засобами неформальної освіти; • Лабораторії та аудиторії ХНУ, обладнані сучасними засобами, оснащені мультимедійними ТЗН та новими модульними меблями; • функціонування Навчально-методичного центру біологічної і екологічної освіти, що відповідає вимогам НУШ; • створення Лабораторії з ергоterapiї з сучасним інклюзивним середовищем та Лабораторії інклюзивної педагогіки; • Психологічна служба в умовах військового стану працює цілодобово; • сайт ХНУ зручний, містить достатню кількість інформації для користувача, інформація відкрита, правила і процедури є чіткими, зрозумілими; • існування у ЗВО постійно діючих фокус-груп ЗО із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; • високий рівень академічної та професійної активності викладачів, які забезпечують викладання ОК на ОП; • впровадження електронних журналів, «Модульного середовища для навчання», перевірки оригінальності тексту курсових робіт та наукових статей як вагомих інструментів протидії порушення доброчесності; • наявність на сайті ЗВО електронного кабінету для ЗО, який дозволяє студентам формувати особисту освітню траєкторію, у тому числі здійснювати вибір вибіркових дисциплін; • задля безпеки ЗВО за умови повітряної тривоги надсилає ЗО та НПП у електронні кабінети інформацію про евакуацію та найближче укриття відповідно до розкладу; • наявний фонд університету, що дозволяє здійснювати заохочення НПП у різних сферах професійної діяльності; • забезпечення ЗО можливості здійснювати професійну підготовку на базі Ботанічного саду ХНУ; • різнопланова позааудиторна робота зі здобувачами освіти сприяє формуванню в них soft skill .

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

В процесі проведення акредитації Експертною групою виявлено слабкі сторони та недоліки: • здобувачі даної ОП не залучаються до участі у програмах зовнішньої академічної мобільності; • недостатнє опрацювання досвіду зарубіжних колег у розрізі формування цілей ОП; • Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми не повністю відображає формування ЗК ОП, що зазначені у силабусах; • відсутність на ОП окремої педагогічної практики (входить модулем до Переддипломної практики); • здобувачі ОП не повною мірою реалізують можливості, надані ХНУ у сфері інтернаціоналізації освітнього процесу. Рекомендації щодо удосконалення: • доцільно більше вивчати досвід зарубіжних партнерів у розрізі формування цілей ОП; • внести до Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми ЗК, що формуються ОК ОП, як зазначено у силабусах та вказується у відомостях про самооцінювання ОП; • розглянути можливість виділення курсової роботи як окремого ОК, задля усунення суперечностей з її оцінюванням; • з метою покращення підготовки ЗО до професійної діяльності на робочому місці вчителя розглянути можливість впровадження педагогічної практики; • розглянути можливості підготовки здобувачів за дуальною формою освіти; • більш активно інформувати здобувачів про можливості зовнішньої та внутрішньої академічної мобільності, стимулювати їх участь у програмах міжнародного обміну; • продовжити залучати працівників підрозділів, які забезпечують освітній процес за аналізованою ОП, до популяризації академічної доброчесності серед здобувачів через неформальні заходи; • після першого захисту кваліфікаційних робіт створити їх репозитарій на сайті кафедри або наукової бібліотеки ХНУ; • продовжити пропагувати участь викладачів у системі неформальної та інформальної освіти (семінарах, вебінарах, курсах, тренінгах); • продовжити практику залучення професіоналів-практиків, представників роботодавців до

участі у проведенні лекційних та практичних занять; • активізувати подання заявок на отримання грантів міжнародних організацій, фондів та програм, розробки госпдоговірних тематик.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітня програма має чітко сформульовані цілі, що визначено метою освітньої програми, а саме: підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі освіти, які володіють теорією, методикою і сучасними технологіями навчання біології та основ здоров'я, здатні інтегрувати знання для вирішення складних завдань у мультидисциплінарних контекстах та здійснювати інноваційну педагогічну діяльність. Цілі ОП відповідають місії ЗВО та Стратегії розвитку ХНУ на 2021- 2025 рр. (bit.ly/3oBjcWq). А сама вона розроблена та реалізується на основі Статуту ХНУ (<https://bit.ly/3cRfTtk>). Результати онлайн-зустрічей ЕГ із гарантом ОП, керівництвом ЗВО засвідчують розуміння цілей ОП, існування підтримки ОП з боку усіх структурних підрозділів та адміністрації, а існування традицій якісної підготовки фахівців у галузі середньої освіти відмічено усіма роботодавцями на відповідних онлайн-зустрічах. Так як, фокус ОП орієнтований на формування особистості педагога із сучасним природничо-науковим світоглядом, системними знаннями, уміннями і навичками, достатніми для організації особистісно-орієнтованого, компетентнісного та інтегрованого навчання біології та основ здоров'я і вирішення завдань Нової української школи. То цілком закономірно, визначена особливість ОП, яка полягає в підготовці вчителя біології та основ здоров'я, здатного інтегрувати знання з біології, екології і природознавства для формування в учнів цілісної природничо-наукової картини світу та реалізації ідей освіти для сталого розвитку.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Відповідно до документів, які ЗВО надав ЕГ для ознайомлення, усі стейкхолдери були залучені до формування цілей та ПРН(запит 2, 9, 10). Пропозиції та потреби зацікавлених сторін враховувались під час щорічного перегляду ОП, що й засвідчують протоколи (запит 10). При плануванні цілей і досягненні ПРН було враховано пропозиції різних груп стейкхолдерів шляхом залучення їх до обговорень, опитувань, рецензування; неформальному спілкуванні; виступах на засіданнях кафедр (запит 2) <https://docs.google.com/forms/d/1w2KQ6aehK-NCWg-OLUed3TGMVNnP97nLhCo05pPR1pI/viewanalytics>, https://docs.google.com/forms/d/1MymAsQYWOa82F3uR3m4tixCOmpWfO_u6WNChH63XAIQ/viewanalytics, <http://ecolog.khnu.km.ua/2021/03/30/obgovorennya-proyektu-op-serednya-osvita-biologiya-ta-zdorov-ya-lyudyny-dlya-drugogo-magisterskogo-rivnya-vyshhoi-osvity/> Факти залучення стейкхолдерів підтверджено в процесі зустрічі з роботодавцями і здобувачами, які навчаються на ОП. Зокрема, на Зустрічі із студенським самоврядуванням здобувачка Зінькова І. засвідчила, що вона є учасницею фокус-групи здобувачів вищої освіти із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Інші здобувачі відзначали, що брали участь в опитуваннях, анкетуваннях. Зокрема, анкетуванні Освітній процес очима студента - Магістр. Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) 2021-2022 https://docs.google.com/forms/d/1MymAsQYWOa82F3uR3m4tixCOmpWfO_u6WNChH63XAIQ/viewanalytics На зустрічі ЕГ із роботодавцями було підтверджено такі факти, зокрема : Дупляк Т. В. нач. відділу позапланового контролю закладів освіти та взаємодії з органами місцевого самоврядування Управління Державної служби якості освіти у Хмельницькій області вказала на те, що вона вносила пропозицію доповнити ОП ОК, що забезпечує використання інформаційно-комунікаційних технологій навчання; Лисиченко Н. С. заст. директора, вчитель біології Лісогринівського ліцею вказала, що нею було запропоновано доповнити перелік методів навчання. Усі пропозиції стейкхолдерів та реакція ЗВО на них узагальнені та пропонуються на сайті університету (<https://khmnu.edu.ua/014-sob-m-proyekty-op/>, <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/proekty-op/m/014-sob-2021-obg.pdf>). Пропозиції здобувачів, з'ясовані під час анкетування, враховано. (<https://docs.google.com/forms/d/1w2KQ6aehK-NCWg-OLUed3TGMVNnP97nLhCo05pPR1pI/viewanalytics>). Зокрема такі, як в ОК «Теорія і методика навчання біології та основ здоров'я» обґрунтовано особливості організації навчання у ЗЗСО за концепцією НУШ, в ОК «Інноваційні та інформаційні технології навчання біології та основ здоров'я» схарактеризовано критерії педагогічних інновацій (протокол № 9 від 24.05.2022)(Запит 10). Інтереси та пропозиції випускників під час формування цілей та ПРН ОП не враховувалися у зв'язку з відсутністю на той час таких осіб. Хоча слід зазначити, що під час зустрічі з ЕГ здобувачі, вони ж випускники ОС бакалавр висунули пропозицію ліцензувати ОП , що акредитується.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Аналіз відомостей про самооцінювання, рецензій роботодавців, онлайн-зустрічей з представниками роботодавців (директорами та заступниками директорів ЗЗСО), керівниками структурних підрозділів, НПП та здобувачами, дали змогу встановити, що цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначено з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності в напрямку підготовки педагога із сучасним природничо-науковим світоглядом та здатним вирішувати завдання Нової української школи. Про врахування при формуванні ОП тенденцій розвитку спеціальності свідчить участь НПП у конференціях, круглих столах, форумах, опитуваннях, що було встановлено на зустрічах з ЕГ та при ознайомленні з додатковими документами. Ці тенденції також враховано під час формулювання мети ОП і відображено у ПРН.09; ПРН.10; ПРН.13; ПРН.17. Під час зустрічі із керівництвом ЗВО та аналізі пропозицій ринку праці виявлено, що у регіоні підготовку фахівців за спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) здійснює два ЗВО. Роботодавці засвідчили на зустрічі, що навіть на території Хмельницької громади є досить багато вакансій за цією спеціальністю. Зокрема, Мирна Л.А. відзначила, що по Хмельницькій області за інформацією Департаменту освіти та Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти відчувається гостра нестача таких педагогів. Інші присутні директори та заступники із ЗЗСО теж засвідчили необхідність у таких вчителів. А на відкритій зустрічі ЕГ мала змогу поспілкуватися із заступником директора ліцею №3 Хмільника Пугач Н.П., яка повідомила про працевлаштування однієї із здобувачок (Зінькова І.А.) у їхньому закладі. Щодо регіонального контексту, то він врахований у змісті ОК «Екосистемологія», ОК «Освіта для сталого розвитку». Встановлено, що під час формулювання цілей та ПРН ОП було враховано досвід подібних вітчизняних ОП, реалізація яких відбувається у НПУ ім. М.П. Драгоманова (запозичено до змісту ОК «Екосистемологія»); РДГУ і ГНПУ ім. О. Довженка (запозичено до змісту ОК «Інноваційні та інформаційні технології навчання біології та основ здоров'я»). Також враховано досвід підготовки майбутніх вчителів біології у таких зарубіжних університетах як: Університет імені Марії Кюрі-Склодовської (Польща) – запозичено ОК «Природничо-наукова картина світу»; Базельський університет освіти (Швейцарія) запозичено ОК «Біологія індивідуального розвитку»; Лейденський університет (Нідерланди) запозичено ОК «Освіта для сталого розвитку». Інформація отримана ЕГ із аналізу відомостей про самооцінювання ОП та інтерв'ювання гаранта та НПП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На момент проведення акредитаційної експертизи стандарт вищої освіти за спеціальністю відсутній. ОП містить як загальні, так і фахові компетентності, що визначають особливості підготовки здобувачів за спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Програмні результати навчання, вказують на те, що здобувач освіти повинен знати, розуміти та буде здатним виконувати після успішного завершення ОП. Таким чином, ОП відповідає основним вимогам, що визначені в Національній рамці кваліфікацій для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Під час онлайн - зустрічі з гарантом встановлено, що при розробці ОП враховувалась Національна рамка кваліфікацій затверджена Постановою Кабінету Міністрів України № 1341 від 23.11.2011 із змінами, що внесені Постановою Кабінету Міністрів України № 519 від 25.06.2020). Відтак ОП відповідає 7 кваліфікаційному рівню НРК за дескрипторами знання, уміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія. ЕГ в процесі аналізу ОП та навчального плану встановила, що ОП, програмні результати навчання відповідають дескрипторам «знання» (ПРН 03, ПРН 05, ПРН 06, ПРН 07, ПРН 11); «уміння/навички» (ПРН 02, ПРН 04, ПРН 07, ПРН 05, ПРН 08, ПРН 09, ПРН 12, ПРН 15, ПРН 18, ПРН 19); «комунікація» (ПРН 02, ПРН 10); «автономія і відповідальність» (ПРН 01, ПРН 09, ПРН 15, ПРН 16, ПРН 17).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони: цілі ОП відповідають місії ЗВО, що полягає у розвитку інтелектуального потенціалу здобувачів ВО, НПП і співробітників Університету у процесі їх спільної інноваційної освітньої, наукової та підприємницької діяльності, здатних до успішної професійної самореалізації, трансферу технологій і знань, адаптованих до потреб сучасного світу та викликів життя; ЗВО при плануванні цілей і досягненні ПРН було враховано пропозиції різних груп стейкхолдерів шляхом залучення їх до обговорень, опитувань, рецензування, неформальному спілкуванні; освітню програму сформовано з використанням кращих практик вітчизняних закладів вищої освіти, що забезпечує конкурентоздатність випускників на ринку праці. Позитивні практики: створення та існування на постійній основі фокус-груп здобувачів вищої освіти із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: недостатнє опрацювання досвіду зарубіжних колег у розрізі формування цілей ОП. Рекомендації щодо удосконалення: доцільно більше вивчати досвід зарубіжних партнерів у розрізі формування цілей ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Аналіз матеріалів СО та інформація отримана під час проведення акредитаційної експертизи свідчить, що вимогам Критерію 1 повністю відповідають підкритерії 1.1., 1.2., 1.4. ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії Хмельницького національного університету. Заслужують на увагу створені та існуючі на постійній основі фокус-групи здобувачів вищої освіти із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Врахований при удосконаленні освітньої програми досвід вітчизняних вищої освіти, позицій та потреб заінтересованих сторін, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, в цілому свідчить про відповідність ОП критерію 1 з рівнем В. Визначений недолік, згідно підкритерію 1.3, а саме недостатнє використання досвіду зарубіжних колег при формуванні цілей ОП не є суттєвими, оскільки не перешкоджає досягненню заявлених програмних результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів (редакції 2021р.) відповідає ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» щодо підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня та складає 90 кредитів ЄКТС; з них на дисципліни вільного вибору здобувача припадає 24 кредити ЄКТС, що становить 26,6%. Кількість ВК відповідає вимогам пункту 15 статті 62 Закону України «Про вищу освіту». Загальний обсяг кредитів обов'язкових освітніх компонент становить 66 кредитів. Практична підготовка включає в себе Переддипломну практику (у ЗЗСО) у обсязі 10 кредитів та Кваліфікаційну роботу 20 кредитів. Відповідний стандарт вищої освіти за спеціальністю 014.15. Середня освіта (Природничі науки) за другим (магістерським) рівнем в Україні відсутній.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) редакції 2020 року (<https://khnmu.edu.ua/wp-content/uploads/op/m/014-sob-2021.pdf>) має загалом чітку структуру. Розробка, затвердження та моніторинг ОП здійснюється у ЗВО на основі Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті <https://khnmu.edu.ua/wp-content/uploads/normativni-dokumenty/polozhennya/pro-osvitni-programy-pidgotovky-zdobuvachiv-vyshhoyi-osvity.pdf> та Положення про учасників процесу розроблення, започаткування та супроводження освітніх програм <https://khnmu.edu.ua/wp-content/uploads/normativni-dokumenty/polozhennya/pro-uchasnykiv-rozoblennya-zapochatkuvannya-suprovodzhennya-op.pdf>. Згідно із структурно-логічною схемою, вивчення освітніх компонент розподілено за семестрами: 6 дисциплін - у I семестрі, 7 дисциплін (6 з яких вибіркові) – у II семестрі, 2 (Переддипломна практика та Кваліфікаційна робота) – у III семестрі. Досягнення програмних результатів навчання передбачено за рахунок вивчення основних ОК та не залежить від вибору студентом варіативної частини ОП. Хоча слід зазначити, що стейкхолдери відмічають важливість інклюзивної складової. А такий ОК розглядається серед вибіркових. У цьому випадку ЕГ вважає за необхідне розглянути можливість перенесення цього ОК із варіативної складової до обов'язкових ОК. ЕГ при проведенні аналізу матриць відповідностей програмних компетентностей компонентам ОП (редакції 2021 р.) та забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми, а також відомостей про самооцінювання (табл. 3 «Матриця відповідності») встановила наявність логічної системи зв'язку освітніх компонентів з програмними результатами навчання, що в сукупності дозволяє досягти заявлених цілей навчання та загалом відповідає меті ОП. При опануванні фахових компетентностей із вище вказаних циклів, в цілому, врахований принцип послідовності та логічності.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ при аналізі ОП, Відомостей про самооцінювання та матеріалів сайту встановлено, що зміст ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) відповідає предметній області визначеної для неї та має на меті забезпечення цілісної системи підготовки висококваліфікованих педагогів (магістра середньої освіти за предметною спеціальністю біологія та здоров'я людини), які володіють теорією, методикою і сучасними технологіями навчання біології та основ здоров'я, здатні інтегрувати знання для вирішення складних завдань у мультидисциплінарних контекстах та здійснювати інноваційну педагогічну діяльність. ЗВО відмічає, що змісту предметної області спеціальності відповідають ОК Освіта для сталого розвитку, Теорія і методика навчання біології та основ здоров'я, Інноваційні та інформаційні технології навчання біології та основ здоров'я, Переддипломна практика, що забезпечують формування таких компетентностей: ЗК.02; ФК.02; ФК.04; ФК.05; ФК.06; ФК.07; ФК.08; ФК.11. ОК Методологія та організація наукових досліджень забезпечує формування ЗК.03; ЗК.04; ФК.10. ОК Біологія індивідуального розвитку, Екосистемологія забезпечують формування у здобувачів освіти ЗК.05; ФК.03; ОК Природничо-наукова картина світу формує у здобувачів ФК.02; ФК.03. EG також відмічає, що Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми не повністю відображає формування ЗК ОП. Наприклад, ЗК02, ЗК 03 можуть бути успішно сформованими ОПП 01 Теорія і методика навчання біології та основ здоров'я та ОПП 04 Інноваційні та інформаційні технології навчання біології та основ здоров'я. ОК, які подані в ОП та навчальному плані досить успішно реалізують зазначені в ОП ПРН.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У Хмельницькому національному університеті формування індивідуальної освітньої траєкторії відбувається на основі таких нормативних документів: Положенням про організацію освітнього процесу у ХНУ (<https://bit.ly/3OH6JLy>), Положення про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін у ХНУ (<https://bit.ly/3vnN6BD>), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ХНУ (<https://bit.ly/3zFuejP>), Положення про порядок визнання та перерахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ (<https://bit.ly/3BG8kP9>). ЗВО забезпечує своїм здобувачам можливість щодо національної і міжнародної кредитної мобільності. А саме укладені відповідні угоди із Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини, Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка, Рівненським державним гуманітарним університетом. Щодо міжнародної академічної мобільності, то на цій ОП вона не застосовується. На зустрічі з EG здобувачі підтвердили свою поінформованість процесом академічної мобільності та вказали на участь у національній академічній мобільності. Також здобувачка Зінькова І. повідомила, що скористалася можливостями неформальної освіти. <http://ecolog.khnu.km.ua/2022/09/03/neformalna-osvita-samorealizatsiya> Як свідчать результати фокус групи з гарантом ОП та Відомості самооцінювання індивідуальна освітня траєкторія здобувачів вищої освіти забезпечується на ОП і через вивчення дисциплін вільного вибору, на які відводиться не менше 25 % всього обсягу навчального навантаження здобувачів ОП, що відповідає Закону України «Про вищу освіту». На сайті факультету розміщується каталог вибіркових навчальних дисциплін <https://isu1.khnu.km.ua/isu/pub/students/selsubjects.php>. Він формується за пропозиціями кафедр ХНУ з метою задоволення освітніх запитів здобувачів ВО; поглибленої підготовки за спеціальністю; ознайомлення із сучасним рівнем наукових досліджень в інших галузях знань; формування загальних компетентностей і соціальних навичок (Soft skills). Процедура складається із 5 етапів, які відомі здобувачам, що вони й підтвердили на зустрічі з EG. Також встановлено, що здобувачі вищої освіти за ОП мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом індивідуального вибору тематики курсових робіт, вибору бази практики, участі у наукових гуртках (<http://ecolog.khnu.km.ua/naukovi-gurtky/>). Наданий для ознайомлення зразок індивідуального навчального плану, відображає реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії (запит 8). Результати анкетування підтверджують саме формування індивідуального вибору здобувачів та задоволеність процесом (https://docs.google.com/forms/d/1MymAsQYW0a82F3uR3m4tixCOmpWfO_u6WNChH63XAIQ/viewanalytics).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка в ХНУ регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у ХНУ (<https://bit.ly/3OH6JLy>) і Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у ХНУ (<https://bit.ly/3cPqOSA>). Згідно ОП і навчального плану практична підготовка реалізується під час переддипломної практики (2 курс, 10 кр. ЄКТС), практичних та лабораторних робіт, курсової роботи, виконання кваліфікаційної роботи (2 курс, 20 кр. ЄКТС). Обсяг практичної підготовки перевищує зазначений п. 2.5 Концепції розвитку педагогічної освіти (наказ МОН України № 776 від 16.07.2018), що є безперечно позитивним аспектом. Базами для проходження переддипломної практики є ЗЗСО (угоди № 198/19 від 23.10.2019, № 199/19 від 23.10.2019, № 61/21 від 03.02.2021, № 179/21 від 20.10.2021, № 77/22 від 11.01.2022). Терміни практичної підготовки визначаються графіками навчального процесу і навчальним планом, а зміст – програмою практики. Оскільки практика

завершується 15.10.22, а завдання практики вказують на те, що окрім основного завдання (збір фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи та підготовка наукової статті й доповіді) є ще ряд таких, що є необхідними для опанування майбутньої професії педагога часу для виконання такого об'єму роботи може бути недостатньо. Тому, пропонуємо з метою покращення підготовки ЗО до професійної діяльності на робочому місці вчителя розглянути можливість впровадження педагогічної практики. Також, на думку ЕГ це буде дуже важливим для тих здобувачів освіти, що навчатимуться на ОП за перехресним вступом. Адже спеціальної педагогічної практики на ОП не передбачено. Слід також звернути увагу на Курсову роботу, що зазначена в межах ОК Інноваційні та інформаційні технології навчання біології та основ здоров'я. Вона є досить важливою, а її завдання та запис у індивідуальних навчальних планах здобувача окремо, вказує на те, що її слід подавати окремим ОК ОП. Встановлено, що ЗВО проводить анкетування здобувачів щодо задоволеності практичною підготовкою. (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfk2EVMu8ofcBhRO8KzmlIupmvFojErCZPxAAdP2sO7SI9_gQ/viewform) Результати анкетування на цей момент відсутні, оскільки практика ще триває.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Для професії педагога безперечно важливим є такі компетентності як : комунікативність, толерантність, креативність, вміння налагоджувати контакт, вміння працювати у групі, логічне та критичне мислення тощо. Все це можна зреалізувати за умови набуття здобувачами освіти соціальних навичок (soft skills). ЕГ на основі інтерв'ювання гаранта, аналізу ОП та відомостей самооцінювання встановлено, що набуття соціальних навичок здобувачів вищої освіти ОП передбачено через ЗК.01 здатність усвідомлювати необхідність сталого розвитку суспільства, діяти соціально відповідально та екологічно свідомо; ЗК.02 здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування у професійному середовищі; ЗК.03 здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями, адаптуватися і діяти у нових ситуаціях; ЗК.04 здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, критично оцінювати інформацію і використовувати її у професійній діяльності; ЗК.05 здатність усвідомлювати багатоманітність і цілісність природи, місце і роль людини в природі. При аналізі ОП встановлено, що формування soft skills відбувається і у процесі опанування усіх зазначених у ОП ОК загальної підготовки, а саме ОЗП 01. Методологія та організація наукових досліджень, ОЗП.02 Освіта для сталого розвитку, ОЗП.03 Природничо-наукова картина світу. Також soft skills формуються і у процесі вивчення ОК професійної підготовки таких як : ОПП 01 Теорія і методика навчання біології та основ здоров'я, ОПП 02 Біологія індивідуального розвитку, ОПП 03 Екосистемологія , ОПП 04 Інноваційні та інформаційні технології навчання біології та основ здоров'я, ОПП 05 Переддипломна практика, ОПП 06 Кваліфікаційної роботи. Крім того, здобувачі даної ОП систематично беруть участь у конференціях, що періодично проводяться на факультеті, семінарах, круглих столах , волонтерських акціях, конкурсах, (підтверджено здобувачами при онлайн-зустрічі із студентським самоврядуванням). <https://docs.google.com/document/d/173nmdz5ns-5dxrj3OlUjUwXS8xFzYbji/edit> <http://ecolog.khnu.km.ua/gallery/>

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

23.12.2020 р. був затверджений Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» . ЕГ встановила, що керуючись цим нормативним документом була розроблена ОП. Так як, загальні та фахові компетентності і ПРН ОП забезпечують здатність випускника виконувати трудові функції вчителя ЗЗСО. Зокрема, здатність добирати зміст навчання біології та основ здоров'я відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів, інтегрувати природничо-наукові знання у змісті навчальних предметів біологія та основи здоров'я; партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу: ЗК.02; ФК.06; участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища: ФК.04; управління освітнім процесом: ФК.05; безперервний професійний розвиток: ЗК.03.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз нормативної бази засвідчив, що фактичне навантаження здобувачів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у ХНУ (<https://bit.ly/3ОН6JLy>). Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить 60 кредитів ЄКТС. Обсяг одного кредиту ЄКТС відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» та складає 30 годин. Тижневе аудиторне навантаження здобувачів за ОП не перевищує 20 годин. До загального обсягу ОК входять лекції, лабораторні, практичні і семінарські заняття та самостійна робота. Усі форми навчальної роботи регламентується навчальним планом. Кількість годин аудиторних занять становить від 1/3 до 1/2 загального обсягу навчального часу, що запланований на опанування окремого ОК. На самостійну роботу здобувачів відводиться від 1/2 до 2/3 загального обсягу ОК. ЕГ встановила, що зміст освітніх компонентів є оптимальним щодо кількості аудиторних занять, достатнім та не перевантаженим обсягом самостійної роботи здобувачів ОП для отримання необхідних компетентностей та ПРН. Навчальний план заочної форми навчання за переліком дисциплін, кількістю кредитів і форм підсумкового контролю відповідає навчальному плану денної форми. Як засвідчили на онлайн-зустрічі здобувачі освіти та підтверджують результати проведеного анкетування фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ЕГ в процесі акредитаційної експертизи встановлено, що на ОП підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється. Це підтверджено гарантом та здобувачами при онлайн-зустрічах. Хоча здобувачі ОП відзначають, що їм повідомлено про можливість такої форми освіти. ЕГ відзначає, що слід розглянути можливість запровадження такої форми освіти на ОП, оскільки серед здобувачів вже є працевлаштовані на умовах часткової зайнятості у ЗЗСО. Зокрема, здобувачка Зінькова І.А. працює у ліцеї № 3 Хмільника та отримує позитивні відзиви про результати своєї праці, про що було повідомлено на відкритій зустрічі заступником директора ліцею Пугач Н.П.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони: перелік ОК в ОП та навчальному плані є лаконічним та вичерпним, відповідає спеціальності й кваліфікації вчителя біології та основ здоров'я; наявний системний підхід до формування індивідуальної траєкторії навчання, зокрема укладені угоди про співпацю з реалізації академічної мобільності (Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини, Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка, Рівненським державним гуманітарним університетом); процедура обрання дисциплін вільного вибору відбувається у 5 етапів, є чіткою і зрозумілою здобувачам вищої освіти; оптимальне співвідношення аудиторної та самостійної роботи дає змогу здобувачам якісно навчатися та використовувати додаткові можливості й ресурси ЗВО; різнопланова позааудиторна робота зі здобувачами освіти сприяють формуванню в них soft skill. Позитивні практики: не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: відсутність на ОП окремої педагогічної практики(входить модулем до Переддипломної практики). Недоліки: Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми не повністю відображає формування ЗК ОПП, зокрема ЗК02, ЗК 03 можуть бути успішно сформованими ОПП 01 Теорія і методика навчання біології та основ здоров'я та ОПП 04 Інноваційні та інформаційні технології навчання біології та основ здоров'я, як це і зазначено у силабусах. Рекомендації щодо удосконалення: внести до Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми ЗК, що формуються ОК ОП, як зазначено у силабусах та вказується у відомостях про самооцінювання ОП; виділити курсову роботу із обсягу ОПП 04 Інноваційні та інформаційні технології навчання біології та основ здоров'я, задля усунення суперечностей з її оцінюванням; з метою покращення підготовки ЗО до професійної діяльності на робочому місці вчителя розглянути можливість впровадження педагогічної практики; розглянути можливості підготовки здобувачів за дуальною формою освіти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Аналіз матеріалів СО та інформація отримана під час проведення акредитаційної експертизи свідчить, що вимогам Критерію повністю відповідають підкритерії 2.1., 2.2., 2.4., 2.6., 2.7., 2.8. Усі ОК, що формують зміст ОП логічно структуровані, складають взаємопов'язану систему; ОП створена з врахуванням професійного стандарту за професіями; процедура обрання дисциплін вільного вибору відбувається у 5 етапів, є чіткою і зрозумілою здобувачам вищої освіти; різнопланова позааудиторна робота зі здобувачами освіти сприяє формуванню в них soft skill . Все вище окреслене, в цілому свідчить про відповідність ОП критерію 2 з рівнем В. А визначені слабкі сторони та недоліки, що вказують на часткову відповідність за підкритеріями 2.3.,2.5., а саме відсутність у Матриці відповідності заявлених у силабусах та відомостях самооцінювання ЗК та відсутність на ОП окремої педагогічної практики(входить модулем до Переддипломної практики) не є критичними, оскільки вони не вплинули на якість реалізації ОП і можуть бути усунені в досить короткі терміни.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому регламентуються нормативним документом, а саме Правилами прийому до ХНУ, що щорічно розміщуються на сайті ЗВО (<http://prk.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/17/2022/01/Pravyla-pryjomu-2022.pdf>). Правила прийому оприлюднені за посиланням http://prk.khnu.km.ua/pravyla_khnu/ є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та висвітлені на офіційному сайті ЗВО в розділі «Вступникам». На сайті Приймальної комісії (<http://prk.khnu.km.ua/>) зазначено алгоритм дій вступника за освітнім рівнем «магістр» на базі освітнього рівня «бакалавр», перелічено спеціальності, на які можна вступити за результатами МТНК та без МТНК та терміни вступної кампанії. Прийом до магістратури на ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) у 2021 р. проводився відповідно до конкурсної пропозиції на основі Єдиного вступного іспиту з іноземної мови і фахового іспиту. У 2022 р. прийом вступників на ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) здійснювався на основі фахового іспиту і мотиваційного листа (державне замовлення), мотиваційного листа (за кошти фізичних або юридичних осіб). Програми фахових випробувань на здобуття освітнього рівня «магістр» оприлюднені на сайті Приймальної комісії (http://prk.khnu.km.ua/programy_test_magistr/). Програма фахового іспиту на ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) оприлюднена за посиланням <http://prk.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/17/2022/05/SOB2022.pdf>, інформація про програму вступного іспиту з англійської мови надана за посиланням <http://prk.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/17/2022/10/Anglijska-mova.pdf>. Під час спілкування з гарантом ОП, здобувачами, студентським самоврядуванням ЕГ з'ясувала відсутність обмежень для вступу на навчання за ОП. Для здобуття освітнього рівня магістр за ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) приймаються особи, які здобули рівень бакалавра. Опитування здобувачів засвідчили про чіткість і зрозумілість правил прийому у контексті їх доступності для розуміння та відсутності обмежень або привілеїв щодо вступу на ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Таким чином, ЕГ встановила, що Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) враховують особливості програми через вступні випробування з фахового іспиту на ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) оприлюднена за посиланням <http://prk.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/17/2022/05/SOB2022.pdf>. Програма фахового іспиту розроблена на основі ОПП підготовки бакалаврів за спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія). У 2022 р. прийом вступників на ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) здійснювався на основі фахового іспиту і мотиваційного листа (при вступі на місце державного замовлення), мотиваційного листа (при вступі на місце за кошти фізичних або юридичних осіб).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюються Положенням про порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ <https://bit.ly/3VG8kP9>. Визнання та зарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО за програмами академічної мобільності, регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ХНУ <https://bit.ly/3zFuejP>. Відповідні нормативні документи розміщено на сайті університету у розділі Нормативні документи <https://khmnu.edu.ua/normatyvni-dokumenty/>. ЗВО уклав договори про співпрацю з реалізації академічної мобільності з Уманським державним педагогічним університетом ім. П. Тичини, ХНУ та Глухівським національним педагогічним університетом ім. О. Довженка (№ 108 від 05.09.2022). Здобувачі зазначили, що правила є чіткими, зрозумілими і доступними для всіх учасників освітнього процесу. У ході спілкування із здобувачами освіти та викладачами було виявлено, що здобувачі обізнані про можливість перезарахування дисциплін.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ <https://bit.ly/3BG8kP9>. Процедура визнання результатів навчання у неформальній освіті забезпечує ідентифікацію результатів навчання для формального визнання, що зумовлює їх підтвердження для врахування оцінки визнання аналогічних результатів навчання з нормативних дисциплін, обсягом не більше 10% обсягу кредитів ОП. Під час спілкування ЕГ із здобувачами, здобувачка Зінькова І. підтвердила, що у 2022 р. пройшла тестування на національній онлайн-платформі «Дія: Цифрова освіта». За результатами тестування їй перезараховані теми «Особливості створення е-освітніх ресурсів» і «Використання мультимедійних технологій у підвищенні інформаційної компетентності вчителя» ОК «Інноваційні та інформаційні технології навчання біології та основ здоров'я» <http://ecolog.khnu.km.ua/2022/04/08/neformalna-osvita-v-diyi/>. У ході спілкування із здобувачами освіти та НПП було виявлено, що здобувачі обізнані з можливістю визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони: правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, інформація розміщена на офіційному сайті ЗВО; правила прийому на навчання за ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) – магістр, враховують особливості освітньої програми; ХНУ укладено договори про співпрацю з реалізації академічної мобільності; розроблені положення, що визначають чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності; в ЗВО визнають результати навчання здобувачів, отриманих у неформальній освіті, для цього існує чіткий механізм визнання результатів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: не виявлено. Рекомендації щодо удосконалення: продовжити залучати здобувачів освіти до програм зовнішньої академічної мобільності та використовувати можливості неформальної освіти, через проходження окремих ОК або сертифікатних програм у статусі слухача у вітчизняних та закордонних ЗВО, участь у конференціях, форумах, семінарах.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Аналіз матеріалів СО та інформація отримана під час проведення акредитаційної експертизи свідчить, що вимогам Критерію відповідають підкритерії 3.1., 3.2., 3.3., 3.4. Враховуючи сильні сторони, а саме: наявність чітких та зрозумілих правил прийому на навчання за ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), які висвітлені на офіційному сайті ЗВО; врахування особливостей самої освітньої програми; наявність договорів про академічну мобільність; оприлюднення положень, що визначають чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання у неформальній освіті ЕГ вважає, що ОП та освітня діяльність за нею, в цілому свідчить про відповідність ОП критерію 3 з рівнем В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ЕГ встановлено, що форми та методи організації процесу навчання на ОП регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у ХНУ <https://bit.ly/3ON6JLy> зокрема, освітній процес здійснюється за такими формами: аудиторні заняття навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка та контрольні заходи. Проаналізувавши методи навчання та викладання на ОП, які подано в додатку до Відомостей самооцінювання у відповідній Т.3, вивчивши зміст силабусів ОК ОП (<http://surl.li/desat>), а також врахувавши результати зустрічей зі здобувачами ВО та НПП, ЕГ дійшла висновку, що на ОП застосовують методи, які максимально сприяють досягненню ПРН. Зокрема, під час реалізації ОП використовуються такі методи і технології навчання: словесні,

наочні (ПРН 05, 11), практичні, інтерактивні, проблемні, контекстного навчання (ПРН 10, 13), евристичні й дослідницькі методи, проектна технологія (ПРН 02, 18), інформаційно-цифрові технології (ПРН 14). У процесі роботи ЕГ, з'ясовано, що в ЗВО створено дві інформаційні системи Модульне середовище навчання <https://msn.khnu.km.ua/> та Електронний університет <http://isu1.khnu.km.ua/isu/> з якісним навчально-методичним наповненням її ОК. Це підтверджено у ході зустрічі, з демонстрацією курсу ОПП.01 С. Скрипником. Крім того НПП, використовують інтернет-сервіси Google-клас та Zoom. Освітній процес у ХНУ побудований з урахуванням принципу академічної свободи, який є пріоритетним та спрямованим на студентоцентрований підхід. Який дає можливість повною мірою реалізувати індивідуальну освітню траєкторію здобувачів. Задоволеність здобувачів ВО методами і технологіями навчання визначається шляхом онлайн-анкетування, а також під час спілкування з гарантом ОП і НПП групи забезпечення. Одним із побажань, яке було висловлене здобувачами: активніше використовувати інтерактивні методи. Результати анкетування обговорені на засіданні випускової кафедри (протокол № 9 від 24.05.2022, запит. 2). В цілому здобувачі ВО задоволені методами і технологіями навчання на ОП анкети «Освітній процес очима студента» (<http://surl.li/dfqwv>). Результати розміщені на веб-сайті кафедри екології та біологічної освіти <http://surl.li/dfqyc> у розділі «Анкетування» (<http://surl.li/dfqwp>). ЕГ встановила, що форми та методи навчання сприяють досягненню заявлених цілей та ПРН в ОП, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, здобувачі мають достатній рівень академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо організації та змісту освітнього процесу є зрозумілою та доступною. Здобувачі ВО своєчасно отримують доступ до ОП, силабусів, робочих програм ОК, що розміщені у вільному доступі на сайті ХНУ (розділ Навчання, підрозділ Освітні програми) <http://surl.li/dadol> і сайті кафедри екології та біологічної освіти (<http://surl.li/dfree>). Здобувачі ВО під час зустрічей зазначили, що кожен викладач надає необхідну інформацію про цілі, зміст та очікувані результати навчання, порядок і критерії оцінювання у межах ОК на першому занятті і дає посилання на пакет необхідних матеріалів, розміщених на ІС Модульне середовище навчання (<https://msn.khnu.km.ua/>). Крім того на онлайн-зустрічі було продемонстровано С. Скрипником про наповненість змісту ОПП.01 в ІС Модульне середовище силабусом, робочою програмою, лекціями, методичними рекомендаціями до виконання лабораторних і практичних робіт тощо. Також заступником декана з навчальної роботи гуманітарно-педагогічного факультету Л. Терещенко було продемонстровано наявність в ІС Електронний університет <http://isu1.khnu.km.ua/isu/> розкладу занять, заліків та іспитів. Результати аналізу опитування здобувачів ОП «Освітній процес очима студента» <http://surl.li/dfqwy>, «Оцінка навчальної дисципліни» <http://surl.li/dfudj> показали, що респонденти цілком задоволені забезпеченням доведення до відома критеріїв оцінювання знань, умінь і навичок з ОК та розподілом балів за кожний вид роботи; 100 % респондентів зазначають, що в ІС Модульне середовище навчання в повній мірі представлені лекції, практичні (лабораторні) роботи, контрольні заходи із зазначенням термінів їх здачі. За результатами опитування загальна оцінка ОК другого семестру 2021-2022 н.р. знаходиться в межах 4,56-4,96 (протокол № 9 від 24.05.2022). (запит 2).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Однією зі стратегічних цілей ХНУ є інтеграція освіти і науки <http://surl.li/cobag>. Під час реалізації ОП в ХНУ має місце поєднання навчання і досліджень, що забезпечується досягненням цілей ОП. На практичних заняттях здобувачі складають бібліографічний список на тему дослідження, реєструються та використовують пошуково-бібліографічні бази даних науково-технічних робіт (ResearchGate, Google Scholar), ознайомлюються з організацією наукового гуртка у ЗЗСО (ОЗП 01) (<http://surl.li/dfutj>); виконують проектні завдання пов'язані із формами навчання у сучасній школі з подальшою презентацією їх результатів, демонструють результати дослідницької роботи письмово та усно з використанням сучасних інформаційних технологій (ОПП 01) (<http://surl.li/dfvdn>); вивчають методику створення е-освітніх Дослідницьких середовищ (Inquiry learning spaces) (ОПП 04) (<http://surl.li/dfvgh>); вчаться проектувати інтегративні курси та програми з випереджаючої освіти для сталого розвитку (ОЗП 02) (<http://surl.li/dfvho>), створюють навчальний проєкт (ОЗП 03) <http://surl.li/dfvpp>. Здобувачі ОП беруть участь у роботі наукового гуртка під керівництвом С. Скрипника «Сучасні технології навчання біології» (<http://surl.li/deskz>). Результати дослідницької роботи в гуртку активно використовуються здобувачами під час виконання курсового проєкту, написання наукових студентських праць разом з викладачами (І. Зінькова, Х. Мотяшок) (запит 4) та написання кваліфікаційних робіт. Тематика кваліфікаційних робіт визначається з урахуванням актуальних проблем у галузі освіти, біології та екології (запит п. 5). Наукова діяльність здобувачів ОП регламентується «Положенням про науково-дослідну роботу студентів ХНУ» <http://surl.li/desk>, «Положенням про наукове товариство студентів та молодих вчених ХНУ» <https://bit.ly/z3feItI>. Так, щорічно на кафедрі екології та біологічної освіти проводиться засідання секції Конференції студентів на якій заслуховуються наукові доповіді здобувачів <http://surl.li/deskx>. Тематика доповідей та наукових публікацій викладачів та здобувачів на конференціях відповідає напрямам наукової роботи кафедри екології та біологічної освіти «Екологічна освіта та освіта для сталого розвитку» та «Професійна підготовка майбутніх вчителів біології та основ здоров'я». Результати досліджень здобувачів ОП апробовані і надруковані у збірниках конференцій різного рівня: Всеукраїнська науково-практична конференція «Подільські читання. Охорона довкілля, збереження біотичного та ландшафтного різноманіття, природнича освіта: проблеми, перспективи, рішення», Хмельницький, 2021 (Х. Мотяшок, І. Зінькова) <http://surl.li/dfwbe>; Міжнародна науково-

практична конференція «Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук у контексті вимог Нової української школи», Тернопіль 2022 (І. Зінькова).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

За результатами інтерв'ювання та аналізом документів встановлено, що оновлення змісту ОК здійснюється відповідно до потреб та тенденцій ринку праці, з урахуванням сучасних практик у галузі освіти і природничих наук, аналізу вітчизняного й закордонного досвіду та рекомендацій здобувачів й стейкхолдерів. Механізм оновлення змісту освіти регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у ХНУ» <https://bit.ly/3OH6JLy>, «Положенням про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у ХНУ» <https://bit.ly/3zGb51q>. Як відзначили НПП під час зустрічі, проводиться систематична робота з оновлення змісту ОК. Спонукає до таких змін участь викладачів у міжнародних та всеукраїнських конференціях, семінарах та стажуваннях як у вітчизняних, так і в закордонних ЗВО, що сприяє посиленню практичної підготовки, інформаційного наповнення дисципліни, опанування новітніми технологіями досліджень. Так, за результатами власних досліджень Г. Білецької та С. Скрипника щодо проблеми використання інформаційно-цифрових технологій в ОПП.04 оновлено теми «Використання інформаційних технологій на уроках біології та основ здоров'я» та «Особливості створення е-освітніх ресурсів» <http://surl.li/dfvgh>; ОПП.01 тему «Організаційно-методичні засади проведення екскурсій з біології та основ здоров'я» <http://surl.li/dfvdn>. Також в ОПП.04 С. Скрипником було оновлено теми «Інноваційні форми, методи і технології навчання» та активізовано використання інтерактивних методів навчання і кейс-технології на практичних заняттях та реалізовано STEM-освіту на заняттях гуртка «Сучасні технології навчання біології». Наукові дослідження Г. Білецької щодо проблеми природничо-наукової картини світу послуговували доповненню ОЗП.03 темою «Екологічна картина світу». В ОЗП. 02 оновлено теми «Екологічна освіта як фактор сталого розвитку» і «Соціокультурний зміст освіти для сталого розвитку» (<http://surl.li/dfvho>) на основі власних дослідженнях В. Мудраковим з питання феномену культури, національної ідентичності і реалізації освіти для сталого розвитку на уроках біології. Результати дослідження екотуристичного потенціалу Хмельницької області (О.Матейок) послуговували доповненню ОПП.03 темою «Екосистеми Хмельницької області». Наукові напрацювання щодо біології індивідуального розвитку земноводних і фенології птахів (М. Тарасенко) сприяли оновленню тем «Розвиток земноводних» і «Розвиток птахів та ссавців» ОПП.02. Н. Міронова враховуючи досвід керівництва гуртком «Юний дослідник» в ХОЕНЦУМ ОЗП. 01 доповнено практичною роботою «Організація наукового гуртка у ЗЗСО». У переліку основної і додаткової літератури силабусів в ОК представлено власні публікації «Використання віртуальних екскурсій з біології для виховання екологічної культури учнів ЗЗСО» (Г. Білецька), «Кваліфікаційна робота : методичні вказівки до виконання та захисту для здобувачів ВО спеціальності «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» другого (магістерського) рівня вищої освіти» (Н.Міронова, Г.Білецька, С.Скрипник).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтеграція в міжнародний освітній простір ЗВО регламентується низкою документів ХНУ: «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ХНУ» <https://bit.ly/3zFuejP>, «Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників ХНУ» <https://bit.ly/3Sm8uRF>, договорами між ХНУ і закордонними закладами-партнерами <http://surl.li/cxwrj>. На даній ОП інтернаціоналізація освітньої діяльності відбувається через участь НПП у міжнародних проєктах (В. Мудраков (Німеччина), М. Тарасенко (Швейцарія)); набуття досвіду під час закордонних стажувань (Г. Білецька, Н. Міронова, С. Скрипник (Польща)); залучення до проведення навчальних занять викладачів зарубіжних закладів освіти (Т. Pilvinh, Естонія) і фахівців у галузі біології (D. Hudkova, Швейцарія). Викладачі, які забезпечують викладання ОК на ОП, мають публікації у міжнародних наукометричних базах, Scopus: Г. Білецька, Н. Міронова, С. Скрипник і Web of Science В. Мудраков. Питання інтернаціоналізації діяльності координує Відділ міжнародних зв'язків ХНУ (<http://surl.li/dfznl>), де надається інформація про міжнародні програми, в яких університет бере участь, актуальна інформація про міжнародні гранти, стипендії, проєкти. Бібліотека надає можливість доступу до низки європейських електронних ресурсів та авторизованого доступу до баз даних. Під час онлайн-зустрічей здобувачі зазначили, що знають про програми академічної мобільності, але не були учасниками у зв'язку із запровадженням карантинних заходів та військовим станом в Україні.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони: навчання і викладання здійснюється на високому науково-методичному рівні з використанням сучасних форм та методів навчання на основі дотримання студентоцентрованого підходу; доступність силабусів навчальних дисциплін для здобувачів; активне залучення здобувачів до виконання наукових досліджень; участь викладачів, які забезпечують реалізацію обов'язкових ОК у міжнародних проєктах та закордонних стажуваннях. Позитивні практики: робота з розробки та оновлення навчально-методичних матеріалів засобами інформаційно-цифрових технологій ІС Модульне середовище навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: не виявлено. Рекомендації щодо удосконалення: активізувати роботу щодо участі здобувачів вищої освіти у програмах зовнішньої та внутрішньої академічної мобільності, стимулювати їх участь у програмах міжнародного обміну.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Аналіз матеріалів СО та інформація отримана під час проведення акредитаційної експертизи свідчить, що вимогам Критерію 4 повністю відповідають підкритерії 4.1., 4.2., 4.3., 4.4. Враховуючи сильні сторони, а саме: оптимальне використання сучасних форм та методів навчання та викладання; наявність ІС Модульне середовище навчання та ІС Електронний університет; наявність сучасного обладнання; участь здобувачів у наукових дослідженнях; постійне стажування НПП експертна група вважає, що ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) відповідає Критерію 4 за рівнем В. Рекомендації стосовно підкритерію 4.5. визначають напрям удосконалення ОП та не знижують загальну позитивну оцінку.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Порядок організації, форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання регламентуються низкою локальних нормативних документів ХНУ : Положенням про організацію освітнього процесу у ХНУ (<https://bit.ly/3OH6JL>); Порядком організації освітньої діяльності за технологіями дистанційного навчання у ХНУ <http://surl.li/clgem>; Положенням про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ (<https://bit.ly/3beBE48>); Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та наукових ступенів у ХНУ (<http://surl.li/cocio>); Положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у ХНУ (<http://surl.li/codvr>); Положенням про порядок відрахування, поновлення здобувачів вищої освіти/наукового ступеня та надання їм академічної відпустки у ХНУ» (<http://surl.li/dcque>). Інформацію, що стосується контрольних заходів і критеріїв оцінювання, висвітлено в силабусах ОК, що розміщені на сайті факультету (розділ «Навчання») (<http://surl.li/desat>) та у ІС Модульне середовище навчання <https://msn.khnu.km.ua/>. Під час бесіди здобувачі підтвердили, що на першому занятті їм повідомляється інформація про форми контролю і критерії оцінювання навчальних досягнень з кожної ОК. Згідно з документами, оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти за всіма видами навчальних робіт проводиться за поточним (усне опитування, захист лабораторної роботи, оцінювання практичної роботи, тестування тощо) та підсумковим (семестровим екзаменом, диференційованим заліком або заліком та підсумкова атестація) контролюями. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із середньозваженої оцінки результатів поточного контролю усіх видів навчальної роботи з урахуванням коефіцієнтів вагомості та оцінки за підсумковий контроль. Залік виставляється після опрацювання теоретичної частини курсу на основі результатів поточного оцінювання роботи здобувачів на лабораторних, практичних і семінарських заняттях, самостійної роботи, а також результатів контрольних заходів. Іспит проводиться у вигляді письмового тестування в ІС Модульне середовище для навчання, що включає різні типи тестових завдань. Зрозумілість, прозорість та дієвість такого підходу до формування підсумкової оцінки з ОК були підтверджені під час онлайн-зустрічі із ЗО та НПП. Безпосереднє інформування здобувачів та моніторинг їх обізнаності з процедурами контрольних заходів здійснюється викладачами та працівниками деканату. Графіки проведення підсумкових (семестрових) контрольних заходів (іспитів) складаються деканатом та доводяться до відома НПП і здобувачів ВО шляхом розміщення інформації в ІС Модульне середовище для навчання. Існує практика включення відповідних запитань у зміст онлайн опитувань здобувачів «Освітній процес очима студента» (<http://surl.li/dfqwy>) щодо: своєчасності ознайомлення з критеріями оцінювання знань, умінь і навичок з навчальної дисципліни та розподілом балів, що присвоюється студентам; форм контрольних заходів із зазначенням термінів їх здачі тощо.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта відсутній. Атестація здобувачів вищої освіти ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) здійснюється у формі кваліфікаційної роботи. Порядок підготовки та проведення підсумкової атестації здобувачів регламентується «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та наукових ступенів у ХНУ» (<http://surl.li/cocio>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Організація та проведення контрольних заходів у ХНУ регламентується низкою Положень, а саме: «Положенням про організацію освітнього процесу у ХНУ» (<http://surl.li/coayl>); «Положенням про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ» (<https://bit.ly/3beVE48>); «Положенням про організацію та контроль самостійної роботи здобувачів вищої освіти у ХНУ» (<http://surl.li/cocoi>); «Порядком організації освітньої діяльності за технологіями дистанційного навчання у ХНУ» (<http://surl.li/clgcm>); Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та наукових ступенів у ХНУ (<http://surl.li/cocio>); «Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у ХНУ» (<https://bit.ly/3PYKLVq>). Аналіз силабусів, результатів анкетувань, бесіди зі здобувачами довели, що форми контрольних заходів, критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими, не передбачають упередженого ставлення. Прозорість процедури оцінювання та об'єктивність екзаменаторів у ХНУ здійснюється за рахунок використання тестового контролю; виставлення залікових оцінок за результатами поточного оцінювання; публічного захисту звітів практик, курсових та кваліфікаційних робіт; повторного складання іспиту у присутності комісії. Як показав аналіз документів та бесіди зі здобувачами, в ЗВО передбачено можливість ліквідації академічної заборгованості, що описано у П.8.7. «Положення про організацію освітнього процесу у ХНУ» (<http://surl.li/coayl>). Дозволяється складання екзаменів і заліків не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз – викладачу, другий – комісії, яка створюється деканом факультету. Якщо здобувач не ліквідував академічної заборгованості в установлені терміни, він має право подати заяву на ім'я ректора щодо перенесення на наступний семестр вивчення дисципліни, з якої він був не атестований. Далі декан вносить зміни до індивідуального навчального плану здобувача і встановлює йому індивідуальний графік повторного вивчення дисципліни. Можливість оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів регламентується (п. 8.11) «Положенням про організацію освітнього процесу у ХНУ». Якщо здобувач не погоджується з рішенням викладача щодо результатів оцінювання він має право при поточному контролі і семестровому контролі у формі заліку звернутися до викладача. Якщо його рішення не влаштовує здобувача ВО, він може звернутися до завідувача кафедри. При семестровому контролі у формі іспиту здобувач ВО має право звернутися до декана факультету з умотивованою заявою. За рішенням декана письмова робота здобувача ВО може бути надана для оцінювання іншому викладачу, який компетентний для її оцінювання. Як остаточна, приймається вища оцінка з двох оцінювань. Водночас здобувачі відзначили своєчасність отримання інформації щодо змісту та критеріїв оцінки завдань. Зі слів НПП та здобувачів, конфліктних ситуацій та оскарження результатів контрольних заходів на ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ХНУ популяризує академічну доброчесність (насамперед через впровадження цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Принципи дотримання академічної доброчесності та відповідальність за її порушення висвітлено в Положенні про систему забезпечення академічної доброчесності у ХНУ <https://bit.ly/3PYKLVq> та Кодексі академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНУ <https://bit.ly/3JAsRqa>. Зі слів науково-педагогічних працівників та здобувачів вони підписують відповідні Декларації про дотримання академічної доброчесності с.3 <https://bit.ly/3JAsRqa>. Під час онлайн-зустрічей з'ясовано, що НПП та здобувачі поінформовані про основні принципи запобігання списувань у наукових текстах, несамостійного виконання робіт, написанні чужих варіантів контрольних робіт тощо. Технологічно перевірка здійснюється за допомогою спеціалізованих програмно-технічних програм UNICHECK та Anti-Plagiarism. Аналіз новинного контенту веб-сайту ХНУ свідчить, що в ЗВО проводяться заходи щодо популяризації серед здобувачів політики академічної доброчесності: відділом забезпечення якості вищої освіти систематично проводяться заходи з учасниками фокус-груп здобувачів щодо дотримання академічної доброчесності <http://surl.li/afuno>; наукова бібліотека здійснює інформаційну підтримку щодо принципів академічної доброчесності <http://surl.li/dgtog> та організовує тематичні заходи для учасників освітнього процесу (в т.ч. і здобувачів ВО за ОП). Крім того створено скриньку для відгуків і пропозицій щодо дотримання академічної доброчесності на сайті відділу забезпечення якості вищої освіти (<http://surl.li/afvhhb>), в навчальному корпусі 4 (<http://surl.li/dadsd>) та на сайті кафедри екології та біологічної освіти (<http://surl.li/dfqyc>). У силабусах ОК <http://surl.li/desat> прописані загальні правила політики академічної доброчесності. Окрім того, за словами НПП та здобувачів, питання академічної доброчесності постійно обговорюються на зустрічах декана гуманітарно-педагогічного факультету та його заступників зі студентським активом, старостами академічних груп й фокус групами. Питання академічної доброчесності включено у зміст опитувань «Доброчесність очима студентів», результати яких представлено на сайті <http://surl.li/dgtr>. У ЗВО розроблено механізм притягнення до відповідальності за порушення

академічної доброчесності усіх учасників освітнього процесу. Зустрічі з фокус групами, опрацювання документації підтвердили, що фактів порушення академічної доброчесності з боку НПП та здобувачів не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання є чіткими та логічними для всіх учасників освітнього процесу; процедури проведення контрольних заходів відображаються в ІС Модульне середовище навчання; об'єктивність оцінювання підсумкового контролю забезпечується використанням тестової системи контролю; здобувачі освіти обізнані з процедурою оскарження результатів навчання; свідоме сприйняття всіма учасниками освітнього процесу культури академічної доброчесності; популяризація принципів академічної доброчесності, проведення щорічного опитування здобувачів ХНУ щодо академічної доброчесності. Позитивні практики: наявність ІС Модульне середовище навчання та ІС Електронний університет.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: не виявлено. Рекомендації щодо вдосконалення: продовжити залучати працівників підрозділів, які забезпечують освітній процес за аналізованою ОП, до популяризації академічної доброчесності серед здобувачів через неформальні заходи; після першого захисту кваліфікаційних робіт створити їх репозитарій на сайті кафедри або наукової бібліотеки ХНУ.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Аналіз матеріалів СО та інформація отримана під час проведення акредитаційної експертизи свідчить, що вимогам Критерію відповідають підкритерії 5.1., 5.2., 5.3., 5.4. Враховуючи сильні сторони та позитивні практики, а саме: наявність чітких та зрозумілих форм контрольних заходів та критеріїв їх оцінювання; системна робота з популяризації академічної доброчесності, відсутність випадків її порушення дає змогу ЕГ підсумувати, що ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає Критерію 5 за рівнем В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, які забезпечують реалізацію освітніх компонентів ОП, відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та забезпечується досягненням визначених ОП цілей та ПРН. Проаналізувавши структурно-логічну схему ОП та таблицю 2 Відомостей про самооцінювання, ЕГ дійшла висновків: викладання ОК забезпечують 6 НПП (3 жінок (50 %), 3 чоловіків (50%)), з них: 1 - д-р. с.-г. наук (16,67 %), 1 - д-р. пед. наук (16,67 %), 1 – канд. філос. наук (16,67 %), 1 – канд. біол. наук (16,67 %), 2 – канд. пед. наук (33,32 %); вчене звання «професор» мають 2 (33,32 %) НПП, «доцент» – 4 (66,68) %. Викладачі Галина Білецька (<http://surl.li/dgubu>), Наталія Міронова (<http://surl.li/dgubq>), Сергій Скрипник (<http://surl.li/dgubz>), Віталій Мудраков мають публікації у виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus або Web of Science. НПП є авторами виданих підручників (навчальних посібників) або монографій (В. Мудраков, Г. Білецька, С. Скрипник, Н. Міронова). Тематика наукових публікацій та навчально-методичних видань НПП загалом відповідає змісту ОК, які вони забезпечують. Під час онлайн-зустрічей з гарантом, менеджментом ЗВО, представником відділу кадрів та НПП з'ясовано, що основою для добору НПП для викладання за ОП враховуються такі критерії: наявність наукового ступеня чи вченого звання; відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації ОК, що буде забезпечувати викладач; участь НПП у підвищенні кваліфікації; активність НПП наявність досягнень у професійній діяльності, що відповідають пункту 38 Ліцензійних вимог; інші показники, визначені ПП. 3.7 – 3.10 «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ХНУ» (<https://bit.ly/3Q7lcSl>). Відстежити відповідність академічної та професійної кваліфікації НПП, які забезпечують викладання дисциплін вільного вибору здобувачів, не вдалося, оскільки інформація про них відсутня. У ХНУ діє

«Положення про щорічне рейтингове оцінювання роботи НПП університету» (<https://bit.ly/3p4nyG6>), здійснюється щорічний моніторинг рівня професіоналізму НПП, за результатами якого визначається рейтинг викладачів у різних номінаціях, що є позитивною практикою.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що конкурсний добір викладачів ОП Середня освіта «Біологія та здоров'я людини» проводиться відповідно до «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ХНУ» (<https://bit.ly/3Q7lcSl>), «Положення про щорічне рейтингове оцінювання роботи НПП університету» (<https://bit.ly/3p4nyG6>). Претенденти на конкурсний відбір можуть ознайомитися з умовами та процедурою на офіційному вебсайті Університету у вкладці «Відділ кадрів» <https://khmnu.edu.ua/vk/> та у друкованих засобах масової інформації. Під час онлайн-зустрічі начальник відділу кадрів І. Мартинюк повідомила, що процедури конкурсного добору викладачів відкриті і прозорі. На сайті університету в установленій термін оприлюднюється оголошення про конкурс на заміщення вакантних посад. Кандидатури обговорюються на засіданнях кафедр, затверджуються на засіданнях вчених рад факультетів або вченої ради ХНУ (посади завідувача кафедри і професора). Перевага надається НПП, показники професіоналізму яких є вищими. Враховується також попередній доробок за профілем посади, морально-етичні принципи та ступінь мотивації. Спількування з викладачами довело, що з процедурою обрання за конкурсом науково-педагогічні працівники ознайомлені достатньою мірою.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу у ХНУ здійснюється відповідно до «Положення про участь стейкхолдерів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ» <https://bit.ly/3oEhUKm>. На сторінці <http://surl.li/dfree> розміщено рецензії <http://surl.li/dgvny> та відгуки <http://surl.li/dgvnu> стейкхолдерів, подано узагальнені пропозиції. Під час зустрічі роботодавці підтвердили свою співучасть в обговоренні ОП, внесенні щодо неї рекомендацій та правок. Стейкхолдери запрошуються до засідань проєктної групи <http://surl.li/dgvon> про що свідчать матеріали надані на запит ЕГ. Роботодавці залучаються до проведення аудиторних занять, забезпечують базу переддипломної практики, керують практикою. На онлайн зустрічі заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель біології Лісогринівецького ліцею Н. Лисиченко зазначила, що вона запрошена головою ЕК у підсумковій атестації здобувачів ВО по ОП. Зокрема, Університетом укладено низку спільних угод з ЗЗСО, на основі яких здобувачі проходять переддипломну практику : Хмельницька гімназія № 1 ім. В. Красицького (№ 198/19 від 23.10.2019); Хмельницька середня ЗОШ I-III ступенів № 25 ім. І. Огієнка (№ 199/19 від 23.10.2019), Хмельницький НВК № 4 (№ 61/21 від 03.02.2021), Хмельницький НВК № 10 (№ 179/21 від 20.10.2021), Хмельницький НВК № 9 (№ 77/22 від 11.01.2022) та ін. Роботодавці проводять онлайн зустрічі: 26.05.2022 р. заступник директора з навчально-виховної роботи Лісогринівецького ліцею Н. Лисиченко <http://surl.li/dgvps>; 17.02.2022 р. начальник відділу Управління Державної служби якості освіти у Хмельницькій області Т. Дупляк <http://surl.li/dgvprw>; 30.11.2021 р. директор Хмельницького обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді В. Климчук <http://surl.li/dgvqa>. Позитивним є також опитування роботодавців щодо основних напрямів співпраці із ЗВО. Результати анкетування роботодавців <http://surl.li/dgvqg> показали, що вони готові запрошувати на роботу студентів-випускників.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Відповідно до відомостей самооцінювання ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» с.17, інформації із сайту та документів, наданих на запит ЕГ (запит 1) ЗВО залучає до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців. Зокрема, для введення ОПП.02 на умовах сумісництва залучений головний спеціаліст відділу загальної середньої, позашкільної освіти та кадрового забезпечення Управління освіти і науки Кам'янець-Подільської міської ради, вчитель ЗЗСО, канд. біол. наук, доцент М. Тарасенко (запит 1). 20.05.2022 р. лекцію з ОПП.04 на тему «Технологія розвивального навчання» провела завідувач кафедри природничих наук з методиками навчання РДГУ Наталія Грицай <http://surl.li/dgvsd>. 04.05.2022р. практичне заняття з ОПП.04 на тему «Методика створення е-освітніх дослідницьких середовищ (Inquiry learning spaces)» провів вчитель вищої категорії, вчитель-методист, відмінник освіти України, Соросівський вчитель, переможець конкурсу «Вчитель року 2012» в номінації біологія, завідувач кафедри природничих наук і вчитель біології Хмельницького НВК № 4 Валерій Віркун <http://surl.li/dgvsm>. 17.12.2021 р. лекцію з ОПП. 02 на тему «Розвиток птахів та ссавців» провів викладач Естонського університету наук про життя (Тарту, Естонія) Tarmo Pilvnh <http://surl.li/dgvsv>. 05.11.2021 р. практичне заняття з ОПП.01 на тему «Методика проведення інтегрованих уроків з біології» провела вчитель-методист, заслужений вчитель України, лауреат Всеукраїнського конкурсу «Вчитель року 2008» у номінації біологія, вчитель біології та екології НВК № 10 м. Хмельницького М. Бітюк <http://surl.li/dgvsw>. 17.09.2021 р. практичне заняття з ОПП. 01 на тему «Засоби навчання біології та основ здоров'я. Методика складання дидактичних карток» провела старший викладач кафедри теорії і методик природничо-математичних дисциплін і

технологій Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти Л. Мирна <http://surl.li/dgvta> . ЕГ рекомендує Університету і надалі залучати професіоналів-практиків до освітнього процесу на ОП.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У «Положенні про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників ХНУ» <https://bit.ly/3Sm8uRF>, що затверджено Вченою радою ХНУ протокол №11 від 25.02.2021 р. визначаються види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації та стажування, включаючи механізми оплати, умови і процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації та стажування. Професійний розвиток НПП ОП забезпечується шляхом підвищення кваліфікації у різних формах: навчання за програмою підвищення кваліфікації, стажування, участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах. Під час спілкування з менеджментом університету підтверджено, що викладачі можуть обирати різні форми підвищення кваліфікації і університет надає їм максимальну свободу вибору. Такий підхід забезпечує відповідність системи професійного розвитку потребам та інтересам НПП. В структурі ЗВО функціонує Центр післядипломної освіти <https://cro.khmnpu.edu.ua/>, який координує підвищення кваліфікації НПП та сприяє їх професійному розвитку через власні програми підвищення кваліфікації <http://surl.li/dgvve>. Зокрема, Н. Міронова удосконалила свої навички з «Проектування освітніх програм в контексті стандартів вищої освіти»; М. Тарасенко з питання «Підготовки грантової заявки – від теорії до практики»; О. Матеюк, Н. Міронова опанували курси: «Педагогічна майстерність». Також підвищення кваліфікації за програмою підготовки викладачів – тьюторів-організаторів системи дистанційного навчання пройшли Н. Міронова та О. Матеюк. Закордонні стажування пройшли Н. Міронова, Г. Білецька, С. Скрипник (Польща), В. Мудраков (Німеччина). Крім того, викладачі підвищують свою кваліфікацію в ЗВО, освітньо-наукових установах і організаціях України з якими в університеті укладені договори. Зокрема, Г. Білецька в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (довідка № 92/20 від 28.12.2020 р.); Н. Міронова в Національному педагогічному університеті ім. М. Драгоманова (сертифікат № 759219731 від 30.05.2020 р.); С. Скрипник в Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки (сертифікат № МІК 3-374 від 29.05.2020 р.); О. Матеюк в Рівненському державному гуманітарному університеті (сертифікат № 25736989/000675-22 від 22.02.2022 р.). Навчання он-лайн за короткотерміновими сертифікатними програмами пройшов С. Скрипник: тренінг «Інтегроване та бінарне навчання у НУШ. Навчальні проекти» (сертифікат № 2821692735-249v від 23.10.2021 р.); тренінг «Індивідуальний план навчання дітей з обмеженими освітніми можливостями» (сертифікат № 896619335-119v від 26.04.2021 р.). Таким чином, ЕГ встановила, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями та робить висновок щодо значної відповідності ОП цьому підкритерію.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Під час онлайн-зустрічей з НПП, керівництвом ЗВО та гарантом ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) з'ясовано, що в ХНУ існує система матеріального та морального заохочення розвитку викладацької майстерності, що регламентується Правилами внутрішнього трудового розпорядку ХНУ (зі змінами та доповненнями) (П.7. Заохочення за успіхи в роботі) <http://surl.li/cogkx>, Положенням про щорічне рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників <https://bit.ly/3p4nyG6>. Зі слів гаранта ОП, керівництва ЗВО, завідувача кафедри та викладачів, для стимулювання викладацької майстерності НПП в ХНУ використовуються такі заохочення: оголошення подяки; нагородження грошовою премією, цінним подарунком, почесною грамотою; занесення в Книгу пошани, на Дошку пошани. Грамотами ХНУ нагороджені Г. Білецька і Н. Міронова. За результатами щорічного рейтингування оцінювання роботи НПП грошовими преміями нагороджені Г. Білецька, О. Матеюк, Н. Міронова. У відповідь на запит ЕГ 7 ЗВО надав скан-копії витягів з наказів про заохочення НПП, що забезпечують викладання на ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» (запит 7). За досягнення високого рівня результатів організації наукової дослідницько-експериментальної роботи учнівської молоді, вагомий внесок в екологічну освіту і виховання та формування екологічної культури підростаючого покоління грамотами і подяками Хмельницької ОДА нагороджені Г. Білецька і Н. Міронова. У 2021 р. колектив кафедри відзначений подякою Хмельницької ОДА за високий рівень організації та проведення Всеукраїнського хакатону для учнівської молоді «X Reality Ecological Hack-2021» <http://surl.li/dgydi>. Також в ЗВО існує система преміювання НПП за друк наукових статей в журналах, що входять до наукометричних баз Scopus і Web of Science.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: усі обов'язкові ОК викладають науково-педагогічні працівники, які мають достатній рівень академічної та професійної кваліфікації; процедура конкурсного добору викладачів є прозорою; активна співпраця з роботодавцями щодо організації та реалізації освітнього процесу за ОП; залучення професіоналів-практиків до проведення занять. Позитивні практики: ЗВО має команду професіоналів, яка вболіває за свою справу та має бажання для подальшого саморозвитку; розроблено та активно впроваджуються власні програми підвищення

кваліфікації; наявний мотиваційний фонд університету, що дозволяє здійснювати заохочення НПП у різних сферах професійної діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: не виявлено. Рекомендації щодо удосконалення: продовжити пропагувати участь викладачів у системі неформальної та інформальної освіти (семінарах, вебінарах, курсах, тренінгах); продовжити практику залучення професіоналів-практиків, представників роботодавців до участі у проведенні лекційних та практичних занять; активізувати подання заявок на отримання грантів міжнародних організацій, фондів та програм, розробки госпдогвірних тематик.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Аналіз матеріалів СО та інформація отримана під час проведення акредитаційної експертизи свідчить, що вимогам Критерію 6 відповідають підкритерії 6.1., 6.2., 6.3., 6.4., 6.5., 6.6. Зважаючи на наведені сильні сторони (високу академічну та професійну активність НПП; наявність системи професійного розвитку викладачів шляхом підвищення кваліфікації та стажування; стимулювання розвитку викладацької майстерності через систему моральних та матеріальних заохочень; постійна співпраця з роботодавцями; залучення до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків) та відсутність слабких сторін та недоліків експертна група дійшла висновку, що ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) відповідає рівню В за критерієм 6. Надані експертною групою рекомендації визначають напрям удосконалення ОП та не знижують загальну позитивну оцінку.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ пересвідчилася, що у ХНУ фінансові та матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОП сприяють досягненню визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Наукова бібліотека ХНУ <http://library.khmn.edu.ua/> має 3 читальні зали, 3 абонементи, зал каталогів та зал масових заходів. В бібліотеці створено Інституційний репозитарій Electronic Archive Khmelnytskyi National University ELARKHNU: Головна сторінка (khmn.edu.ua), Краєзнавчі бази даних, електронний каталог Пошук літератури (khmn.edu.ua). З 2005 р. бібліотека повністю автоматизована. Здобувачі, академічний персонал підтверджують, що освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою, яка представлена на паперових та електронних носіях. Наукова бібліотека надає безкоштовний доступ до наукометричних баз: Scopus, Web of Science, Research4life, ScienceDirect, ShpringerNature та інші. Здобувачі мають доступ до НМКД, силабусів, контрольних заходів, лабораторних і практичних через сервіс Електронний університет та Moodle. Під час змішаного та дистанційного навчання здобувачам організовано on line навчання, доступ до необхідних матеріалів, індивідуальних і групових консультацій з використанням платформ Електронний університет та Moodle, Zoom, Google classroom, електронної пошти, повідомлення через месенджери та соціальні мережі, що забезпечує якісне виконання навчального плану за даною ОП. ХНУ має сучасний спортивний комплекс, що містить зал для боротьби, зал для легкої атлетики, зал для ігрових видів спорту, тренажерний зал. Роздягальні спорткомплексу оснащені душовими кабінами. В ХНУ є Ботанічний сад, що налічує 18 колекційних ділянок екосистем України, значна увага приділяється вивченню екосистеми Подільського краю. В ЗВО працюють творчі колективи, є актовий зал для проведення масових культурно-мистецьких та просвітницьких заходів(<https://tinyurl.com/5n98fwat>, <https://tinyurl.com/347thus3>, <https://tinyurl.com/26wmnky8>). Студентське містечко має 5 студентських гуртожитків. При спілкуванні зі здобувачами та студентським самоврядуванням проблем з організацією поселення і проживання у гуртожитку не виявлено. Забезпеченість гуртожитками студентів складає 100%. Зауважень з приводу поселення і проживання не виявлено. Всі приміщення відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. Здобувачі ОП для отримання практичних навичок по роботі з учнями з особливими потребами у ЗВО мають можливість на кафедрі Фізичної терапії та ерготерапії використовувати Лабораторію з ерготерапії <https://fte.khmn.edu.ua/laboratoriya-z-egroterapiyi/>, в якій відтворено сучасне інклюзивне середовище, що адаптоване під людину з особливими потребами. Лабораторія сприяє розумінню організації щоденного побуту людини з особливими потребами та дає змогу отримати практичні навички відповідного напрямку. Таким чином, експертна група робить висновок щодо відповідності ОП цьому під критерію.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЕГ встановила, що ХНУ забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми. Опитування здобувачів, членів самоврядування, НПП підтвердило високий рівень забезпечення лабораторним обладнанням та мультимедійними засобами навчання при організації підготовки та проведення занять за даною ОП. Для забезпечення освітнього процесу за ОП Середня освіта (Біологія і здоров'я людини) використовуються сучасні навчальні аудиторії та лабораторії. На кафедрі Екології та біологічної освіти створено Навчально-методичний центр біологічної і екологічної освіти (ауд.308), що оснащений мультимедійним обладнанням та модульними меблями. Лабораторія біології індивідуального розвитку має сучасне лабораторне обладнання: мікроскоп XS-4130 тринокулярний, мікроскопи XS-2610 монокулярні, мікроскопи Біолам Р-11, мікроскоп XS-6320 бінокулярний, мікроскоп монокулярний ULAB SME-M. Є кабінет Інформатизації освітнього процесу (ауд.305), лабораторно-практичний клас, що забезпечують ОК основи здоров'я. Перелічені лабораторії та аудиторії мають сучасне обладнання: інтерактивні панелі SMART SBID-MX265-V2, переносні мультимедійні проектори та екрани, сучасні муляжі та таблиці, що використовуються при підготовці за програмою НУШ. В аудиторіях і лабораторіях зроблено поточний ремонт. На кафедрі є комп'ютерні класи, сучасний лінгафонний кабінет та приміщення для самопідготовки здобувачів. Перелічені ресурси, засоби та навчально-методичне забезпечення впливають на якість освітнього процесу на ОП. Учасники підкреслили доступність і можливість безкоштовного користування фондами бібліотеки, обладнанням лабораторій та мережею Internet на факультеті, відповідних кафедрах, бібліотеці. Здобувачі і викладачі можуть вільно користуватися Комп'ютерними класами Університету, факультету, кафедри та бібліотеки. Також можуть використовувати мультимедійне обладнання кабінетів і лабораторій кафедри для отримання практичних навичок використання ТЗН. НПП, здобувачі підкреслили зручність використання ІС Електронний університет (<http://isu1.khnu.km.ua/isu/>) та ІС Модульне середовище для навчання, що надає повну інформацію про розклад занять, зміни у навчанні та надає доступ до модульного середовища навчання (навчально-методичних матеріалів), можливості відслідковувати результати навчання, контролювати виконання індивідуального навчального плану здобувача. На території університету, Гуманітарно-педагогічного факультету, кафедри Екології та біологічної освіти, гуртожитків є вільний доступ до Wi Fi мережі, де за IP-адресою ХНУ доступні платформи Scopus і Web of Science. Експертна група робить висновок щодо зразкової відповідності ОП цьому підкритерію.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЕГ встановила, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Освітнє середовище регламентується документами розташованими за посиланням: Нормативні документи - Хмельницький національний університет (khmnu.edu.ua) Опитування здобувачів, представників студентського самоврядування та аналіз анкет «Освітній процес очима студентів» засвідчило, що здобувачі мають безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту. ХНУ має 8 бомбосховищ. Здобувачі ознайомлені з планом евакуації у разі повітряної тривоги. Бомбосховища обладнані меблями, санвузлами, питною водою, медичними аптечками та засобами зв'язку, є Wi Fi. Для зручності здобувачів, НПП та персоналу інформація про укриття знаходиться на кожному поверсі та в ІС Електронний університет, у розкладі. У разі повітряної тривоги учасники навчального процесу отримують інформацію про найближче укриття і рухаються до нього. ЕГ підтверджує, що систематично проводиться інструктаж з безпеки життєдіяльності і охорони праці, пожежної безпеки, ведеться журнал з ТБ під час виконання лабораторних досліджень. Заклад дотримується рекомендацій щодо запобігання розповсюдження COVID-19. В ХНУ функціонує Психологічна служба <http://ps.sluzhba.khnu.km.ua/>. Перелік заходів зазначено на сайті. Психологічною службою проводяться групові та індивідуальні консультації здобувачів на НПП. Представники Психологічної служби зазначили, що під час військових дій на території України, збільшилася кількість звернень здобувачів, НПП, ВПО щодо профілактики та зняття загострення хронічних когнітивних станів, ПТСС. У зв'язку з чим Психологічна служба працює цілодобово. Здобувачі підтвердили, що в ЗВО є скриньки довіри на факультетах, а також є можливість електронного звернення на сайті ХНУ <https://khmnu.edu.ua/skrynka-doviry/> і кафедри <http://ecolog.khnu.km.ua/>.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ пересвідчилася, що ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку ЗО, що навчаються за ОП. На основі інтерв'ювання, аналізу посилань сайту, аналізу нормативних документів ХНУ ЕГ встановила, що підтримка ЗО за ОП є повноцінною та відповідає потребам. Консультативну і соціальну підтримку здобувачів ОП здійснює Психологічна служба (<http://ps.sluzhba.khnu.km.ua/>) та Юридична клініка (<https://pravo.khmnu.edu.ua/yurydychna-klivnika/>). В ЗВО організовано зустрічі фокус-груп ЗО й представників студентського самоврядування з керівництвом ХНУ <https://tinyurl.com/yc495ved>. В ХНУ функціонує

Наукове товариство студентів і молодих вчених (<https://ntsmv.khmnu.edu.ua>), Студентська туристична агенція (<https://tour.khmnu.edu.ua/>) Значну підтримку надає запровадження ІС Модульне середовище, що містить необхідні навчально-методичні матеріали. Доступ до індивідуальних навчальних планів, електронного розкладу, результатів навчання та рейтингу забезпечує ІС Електронний університет (<http://isu1.khnu.km.ua/isu>). Під час зустрічей ЕГ пересвідчилася у зручності та інформативності системи. На сайті кафедри <http://ecolog.khnu.km.ua/> надано інформацію про НПП та заходи, що проводяться кафедрою. Здобувачі та НПП підтвердили активну участь в науково-дослідній роботі, підготовці проектів, участі в олімпіадах, конкурсах наукових робіт, всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях. На факультеті проводяться заходи: День факультету, День студента, івент «Сад Перемоги». Опитування, показали високий рівень забезпечення інформаційної, правової, психологічної та іншої допомоги, що реалізується через взаємодію із органами студентського самоврядування. В ЗВО діє Студентська рада (Студентське самоврядування - Хмельницький національний університет (khmnu.edu.ua)) відповідно до «Положення про студентське самоврядування» (pro-studentske-samovryaduvannya.pdf (khmnu.edu.ua)). Представники якого долучені до вирішення питань організації навчання і побуту здобувачів, волонтерської, профорієнтаційної роботи, популяризації питань академічної доброчесності. Склад студентської ради визначено на 2022-2023 н.р. і опубліковано на сайті ЗВО(sklad-studentskyh-rad-2022-2023.pdf (khmnu.edu.ua)). Щорічно проводиться моніторинг щодо якості освіти «Освітній процес очима студента» <http://ecolog.khnu.km.ua/anketuvannya/>, де здобувачі підтверджують високий рівень організації навчального процесу, зрозумілість критеріїв оцінювання та реалізацію права вибору. В ХНУ функціонує Центр кар'єри (<https://career.khmnu.edu.ua>), напрямками роботи якого є інформаційна, консультаційна та профорієнтаційна робота. Центр кар'єри надає необхідну інформацію про роботодавців, відкриті вакансії, програми стажувань, проходження практики та здійснює моніторинг працевлаштування випускників, відстеження їх кар'єрного зростання. В ЗВО існує Асоціація випускників ХНУ <http://isu1.khnu.km.ua/av/>, яка активно долучається до питань подальшого працевлаштування випускників.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Експертна група встановила, що здобувачі з особливими потребами на ОП не навчаються. Але ЗВО створює умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Особи з особливими освітніми потребами, які навчаються в університеті, мають право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я відповідно до Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та представників інших маломобільних груп населення під час перебування на території ХНУ <https://bit.ly/3OC4QzX> та мають право на спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та мають вільний доступ до інфраструктури університету. Здобувачам забезпечено безперешкодний доступ до навчальних корпусів, є пандуси, спеціальні кімнати гігієни. Для маломобільних здобувачів ВО обладнано навчальні та побутові приміщення на перших поверхах навчальних корпусів і гуртожитків. Особлива увага надається студентським родинам та здобувачам із дітьми. Питаннями адаптації, організації навчального процесу та дозвілля опікується Психологічна служба <http://ps-sluzhba.khnu.km.ua/> та Лабораторія інклюзивної педагогіки <https://psy.khnu.km.ua/page2.aspx>. Особи з особливими освітніми потребами, мають право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання з використанням технологій дистанційного навчання. У ході спілкування з НПП та здобувачами встановлено, що на ОП навчається здобувачка з дитиною Куляс Д., яка підтверджує створення оптимальних умов для здійснення освітнього процесу, а саме навчання за індивідуальним графіком та отримання грошової допомоги на дитину.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що в ХНУ існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми. Здобувачі обізнані з тим, що розгляд звернень, скарг і заяв, що надходять до ХНУ, відбувається відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закону України «Про звернення громадян», Закону України «Про запобігання корупції», Статуту Хмельницького національного університету statut-2022.pdf (khmnu.edu.ua) Права та обов'язки учасників освітнього процесу регламентують «Правила внутрішнього трудового розпорядку ХНУ» pravylavnutrishnogo-trudovogo-rozporjadku.pdf (khmnu.edu.ua). В ЗВО працює уповноважена особа ректорату з питань запобігання та виявлення корупції, розроблено «Положенням про уповноважену особу ректорату з питань запобігання та виявлення корупції» polozhennya-pro-upovnovazhenu-osobu-rektoratu-hnu-z-pytan-zapobigannya-ta-vyavlennya-korupcziyi.pdf (khmnu.edu.ua). Програма антикорупційних заходів, звіти і накази опубліковані за посиланням Антикорупційні заходи - Хмельницький національний університет (khmnu.edu.ua). Учасники освітнього процесу дотримуються вимог Кодексу академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНУ. Здобувачі, представники студентського самоврядування підтвердили, що в начальному корпусі № 4 є скриньки довіри, є можливість електронного звернення (<https://khmnu.edu.ua/skrynka-doviry/>), сторінка для звернення на сайті університету. У разі звернення створюється спеціальна тимчасова комісія, до складу якої входять представники студентського самоврядування. Створена комісія перевіряє факти наявності конфліктних ситуацій і приймає рішення відповідно до чинного законодавства. Під час зустрічей ЕГ пересвідчилася в обізнаності здобувачів щодо

процедур вирішення конфліктних ситуацій. Здобувачі підтвердили роботу психологічної та юридичної служб університету. Під час спілкування здобувачі вказують, що мають підтримку з боку органів студентського самоврядування, з ними постійно проводиться роз'яснювальна робота з приводу прав і обов'язків усіх учасників навчального процесу, вони знають куди треба звертатися в разі виникнення подібних випадків. Здобувачі ознайомлені з положеннями та процедурою оскарження будь-яких конфліктних ситуацій. У результаті співбесід встановлено, що скарг, пов'язаних з дискримінацією за будь-якою ознакою, сексуальним домаганням чи корупцією за ОП не надходило.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: на факультеті та кафедрі матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення освітньої програми сприяють досягненню визначених ОП цілей та програмних результатів: лабораторії та аудиторії, оснащені сучасним обладнанням для проведення дослідів, мультимедійними ТЗН та модульними меблями; бібліотека університету представляє собою сучасний автоматизований комплекс, що повністю задовольняє потреби учасників освітнього процесу та надає безкоштовний доступ до наукометричних баз; освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, які навчаються за ОП, задовольняє їхні потреби та інтереси; в ЗВО облаштовано 8 бомбосховищ, що обладнані меблями, санвузлами та Wi Fi; у закладі працює уповноважена особа ректорату з питань запобігання та виявлення корупції; в університеті створено всі необхідні умови для забезпечення навчання і проживання здобувачів з особливими потребами та реалізацію їх права на освіту; на факультеті та кафедрі сформований сприятливий морально-психологічний клімат, відсутні конфліктні ситуації, проводиться роз'яснювальна робота щодо запобігання та профілактики конфліктних ситуацій, здійснюється індивідуальна траєкторія навчання, між НПП та здобувачами склалися довірливі відносини, що в цілому позитивно відображається на освітньому процесі. Позитивні практики: запровадження зручного та інформативного власного середовища ІС Електронний університет та ІС Модульне навчання, що підтверджується усіма учасниками освітнього процесу; використання Ботанічного саду, що налічує 18 колекційних ділянок екосистем України, з деталізацією екосистеми Подільського краю; на кафедрі створений і функціонує Навчально-методичний центр біологічної і екологічної освіти, що відповідає вимогам НУШ; використання під час діяльності ОП Лабораторії з ерготерапії на кафедрі Фізичної терапії та ерготерапії, в якій відтворено сучасне інклюзивне середовище, що адаптоване під людину з особливими потребами та Лабораторія інклюзивної педагогіки; психологічна служба в умовах військового стану працює цілодобово; кожен здобувач за умови повітряної тривоги отримує у своєму електронному кабінеті інформацію про евакуацію та найближче укриття відповідно до розкладу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: не виявлено. Рекомендації щодо удосконалення: поширювати та рекомендувати використання і застосування аналогічних програм ІС Електронний університет та ІС Модульне навчання, Лабораторію з ерготерапії та Лабораторію інклюзивної педагогіки для запровадження в організації навчального процесу серед ЗВО партнерів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Аналіз матеріалів СО та інформація отримана під час проведення акредитаційної експертизи свідчить, що вимогам Критерію 7 повністю відповідають підкритерії 7.2., 7.6. Взірцевий характер та інноваційність встановлена за підкритеріями 7.1., 7.3., 7.4., 7.5. Підкреслюючи взірцевість і інноваційність сильних сторін, а саме: ІС Електронний університет та ІС Модульне навчання, Лабораторію з ерготерапії та Лабораторію інклюзивної педагогіки, Навчально-методичний центр біологічної і екологічної освіти відповідно вимог НУШ, наявність облаштованих бомбосховищ, цілодобової роботи Психологічної служби, ЕГ дійшла висновку, що ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) та освітня діяльність за цією програмою відповідає Критерію 7 за рівнем А.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЕГ встановила, що ХНУ послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. На підставі вивчення відомостей самооцінювання, аналізу нормативної документації ЗВО, матеріалів сайту ЗВО, опитування фокус-груп ЕГ встановлено, що перегляд ОП відбувається щорічно відповідно Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ <https://bit.ly/3S6OrGt> та Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у ХНУ <https://bit.ly/3zGb51q>. Відповідальність за розроблення, моніторинг та перегляд ОП несе гарант, робоча група зі створення/оновлення ОП. Перегляд програми відбувається за необхідності, але не рідше одного разу на рік. До перегляду та оновлення ОП долучаються НПП, представники роботодавців, викладачі-практики, здобувачі освіти. При перегляді ОП враховуються результати поточного і підсумкового контролю, моніторингу якості освітнього процесу, рівень задоволеності здобувачів та роботодавців щодо підготовки за ОП, якості викладання навчальних дисциплін, виявлення рівня задоволення організації та проведення практичної підготовки, організації дистанційного навчання. Здійснення моніторингу та періодичного перегляду, організацію анкетування зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів, розробку рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності здійснює відділ забезпечення якості вищої освіти <http://vzia.khnu.km.ua/en/>, який діє відповідно до Положення про відділ забезпечення якості вищої освіти ХНУ 0-100-49-16.pdf (khnu.km.ua). Відділ спільно з Навчально-методичним відділом <https://nmv.khmn.edu.ua/> здійснює періодичний перегляд освітніх програм підготовки фахівців за спеціальностями; аналізує стан забезпечення необхідними навчально-методичними ресурсами для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів. До перегляду та оновлення ОП долучаються НПП, представники роботодавців, викладачі-практики, здобувачі освіти. При перегляді ОП враховуються результати поточного і підсумкового контролю, моніторингу якості освітнього процесу, рівень задоволеності здобувачів та роботодавців щодо підготовки за ОП, якості викладання навчальних дисциплін, виявлення рівня задоволення організації та проведення практичної підготовки, організації дистанційного навчання. Аналіз документів, отриманих на запити ЕГ та опитування фокус-груп підтвердили, що у 2022 р. здійснено моніторинг ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) шляхом анкетування та обговорення на засіданні кафедри екології та біологічної освіти протокол № 9 від 24.05.2022. Здобувачі виявили бажання в ОК «Методологія та організація наукових досліджень» зазначити вимоги до кваліфікаційної роботи. Роботодавці висловили пропозицію в ОК «Теорія і методика навчання біології та основ здоров'я» доповнити темами про інформаційно-цифрові технології навчання, доповнити перелік методів навчання частково пошуковими і дослідницькими методами.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Експертна група пересвідчилася, що здобувачі безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів береться до уваги під час перегляду освітньої програми. ЕГ підтверджує, що в ЗВО існує процедура обговорення ОП здобувачами на засіданнях кафедри та при врахуванні результатів анкетування здобувачів, НПП на роботодавців. В ЗВО запроваджено щорічне анкетування здобувачів «Освітній процес очима студентів» та «Освітня програма очима студентів» (<http://ecolog.khnu.km.ua/anketuvannya/>), в якому здобувачі зазначили високий рівень задоволення змістом і якістю викладання за ОП та повним обсягом інформування щодо змісту ОП та переліком освітніх компонентів. Опитування проводить студентське самоврядування https://www.instagram.com/p/CPRBwdZsnmi/?utm_medium=copy_link. Інформація про результати анкетування розміщена на сайті кафедри Екології та біологічної освіти в розділі Анкетування – Кафедра екології та біологічної освіти (khnu.km.ua). Анкетування здобувачів університету проводиться один раз на рік шляхом розсилки посилання на гугл форми для здійснення інтернет-опитування та подальшого аналізу якості підготовки та рівня задоволеності підготовкою на всі ОП університету. Результати анкетувань заслуховуються на Вченій раді університету, потім на Вченій раді факультету доводяться до відома кураторів академічних груп. Студентське самоврядування активно долучене до збору, обробки та обговорення результатів анкетування. Анкети також містять питання з відкритою відповіддю, що дозволяє отримати пропозиції та зауваження щодо підготовки за ОП. Опитування здобувачів освіти, представників самоврядування підтвердило, що думка здобувачів береться до уваги: за пропозицією здобувачки Зінькової І. в темі «Зміст та особливості навчання біології та основ здоров'я у ЗЗСО» ОК «Теорія і методика навчання біології та основ здоров'я» висвітлено особливості організації освітнього процесу у 5 класах ЗЗСО в умовах реалізації концепції НУШ; за пропозицією здобувачки Мотяшок Х. в темі «Загальна характеристика традиційних та інноваційних технологій» ОК «Інноваційні та інформаційні технології навчання біології та основ здоров'я» схарактеризовано критерії педагогічних інновацій (протокол № 9 від 24.05.2022, запит 10). Здобувачі та представники студентського самоврядування підкреслили, що крім анкетування в ЗВО існує практика створення фокус-груп для проведення круглих столів з ректором, зустрічей з гарантом ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ЕГ встановила, що роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Роботодавці систематично мають змогу надавати свої пропозиції та зауваження в усній та письмовій формах, беруть активну участь у засіданнях кафедри, факультету, захисті звітів з Переддипломної практики, кваліфікаційних робіт. Роботодавці залучені до щорічного перегляду та оновлення ОП шляхом анкетування «Опитування роботодавців» <http://ecolog.khnu.km.ua/anketuvannya/>. Аналіз результатів анкетування показав високу оцінку загально-фахових

компетентностей здобувачів. В анкетах роботодавці висловили наступні побажання: залучати професіоналів-практиків, внести до ОК «Теорія і методика навчання біології та основ здоров'я» використання проектного методу в НУШ. Думка роботодавців береться до уваги (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/proekty-op/m/014-sob-2022-obg.pdf>). За пропозицією Харчук А. М. ОП доповнено ПРН 17. Інтегрувати інновації у власну педагогічну діяльність, розробляти технології навчання та освітні ресурси (у т. ч. цифрові). За пропозицією Дупляк Т. В. ОК «Інноваційні технології навчання біології та основ здоров'я» доповнено темами про інформаційно-цифрові технології навчання. Відповідно до оновленого змістового наповнення змінено назву ОК «Інноваційні технології навчання біології та основ здоров'я» на «Інноваційні та інформаційні технології навчання біології та основ здоров'я». За пропозицією Лисиченко Н. С. доповнено перелік методів навчання частково пошуковими і дослідницькими методами. Мирна Л. А. запропонувала під час реалізації ОП приділити увагу формуванню у майбутніх вчителів біології та основ здоров'я умінь організовувати дослідницьку діяльність учнів. Роботодавці під час спілкування з ЕГ зазначили, що обговорення ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) також здійснюється з адміністрацією та вчителями ЗЗСО під час проходження здобувачами переддипломної практики, організації і проведенні конкурсів науково-дослідницьких робіт МАН, олімпіад з біології та екології, профорієнтаційних заходів. Роботодавці активно залучені до оцінки якості підготовки на ОП. Мирна А. входить до складу проектної групи. Лисиченко Н. входить до складу екзаменаційної комісії із захисту кваліфікаційної роботи. Роботодавці підтвердили актуальність ОП і високу якість підготовки здобувачів, конкурентоздатність випускників ОП на ринку праці та готові сприяти працевлаштуванню майбутніх випускників ОП у ЗЗСО регіону.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В ХНУ існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. В ЗВО започаткована Асоціація випускників ХНУ (<http://isu1.khnu.km.ua/av/>). ЕГ під час опитування здобувачів, НПП встановила, що випуску здобувачів за ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) ще не було. Але аналіз інформації щодо подальшого працевлаштування випускників кафедри та факультету проводиться щорічно, інформація збирається Асоціацією випускників, випусковою кафедрою та факультетом. Здобувачі та студентське самоврядування зазначили, що в ЗВО працює Центр кар'єри (<https://career.khmnu.edu.ua>). Центр кар'єри регулярно інформує про роботодавців та вакансії, здійснює моніторинг працевлаштування випускників та можливості їх кар'єрного зростання. Центр проводить зустрічі здобувачів із представниками роботодавців, проводить тренінги зі складання резюме та проходження співбесіди, надає практичні рекомендації з пошуку робочого місця та юридичних аспектів підтримки молодого спеціаліста. Опитування здобувачів підтвердило задоволеність базами виробничих практик та бажання працевлаштуватись за місцем проходження практик, здобувачі підтвердили затребуваність обраної професії та бажання працювати за напрямом ОП Середня освіта (Біологія та основи здоров'я).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми. Розподіл відповідальності щодо процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти здійснюється відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ (<https://bit.ly/3S6OrGt>). Згідно із зазначеним положенням, функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ХНУ здійснюється на таких п'яти рівнях: перший – здобувачі освіти; другий – кафедра; третій – факультет; четвертий рівень – структурні підрозділи університету; п'ятий – вчена рада ХНУ, постійна комісія вченої ради університету із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, відділ забезпечення якості вищої освіти. В ЗВО розширено перелік різноманітних анкетувань, щороку відбувається анкетування за напрямками: «Освітня програма очима викладача», «Освітня програма очима студентів», «Опитування роботодавців», «Освітній процес очима студентів», «Якість практичної підготовки очима студентів», «Оцінка навчальної дисципліни». Для перевірки рівня сформованості компетентностей при вивченні освітніх компонентів, проводяться контрольні заходи, анкетування здобувачів, взаємні і контрольні відвідування занять НПП. Представники відділу забезпечення якості вищої освіти ХНУ зазначили, що протягом року здійснюється моніторинг сайтів кафедр університету. За результатами моніторингу сайт кафедри екології та біологічної освіти оновлено та доповнено силабусами ОК (<http://ecolog.khnu.km.ua/sylabusy/>). Оприлюднено результати анкетувань роботодавців (<http://ecolog.khnu.km.ua/anketuvannya/>) «Опитування роботодавців». Протягом року здійснюється моніторинг електронних освітніх ресурсів в ІС Модульне середовище, перевіряється навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів, зручність і доступність матеріалів електронного освітнього середовища. В результаті моніторингу та відповідних рекомендацій оптимізовано структуру каталогу вибіркокових навчальних дисциплін (<https://isu1.khnu.km.ua/isu/pub/students/selsubjects.php>) та запроваджено анкетування з використанням Google forms <http://ecolog.khnu.km.ua/anketuvannya/>.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої

програми.

У зв'язку з тим, що акредитація ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) проводиться вперше, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередньої акредитації, відсутні. На підставі вивчення відомостей самооцінювання, аналізу нормативної документації ЗВО, матеріалів сайту ЗВО, опитування фокус-груп ЕГ встановлено, що ЗВО врахував пропозиції надані при акредитуванні інших ОП. Зауваження враховані при організації освітнього процесу на ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), а саме: здобувачі долучаються до програм внутрішньої академічної мобільності - підписано договори з Уманським державним педагогічним університетом ім. П. Тичини та Глухівським національним педагогічним університетом ім. О. Довженка; розширено перелік груп анкетування (викладачі, здобувачі, роботодавці) (<http://ecolog.khnu.km.ua/anketuvannya/>); здійснюється перевірка кваліфікаційних робіт на наявність академічного плагіату з визначенням рівня унікальності тексту (Anti-Plagiarism, Unichек); до проведення занять залучені професіонали-практики та потенційні роботодавці (<http://ecolog.khnu.km.ua/category/profesionaly-praktyku/>); створено фокус-групи із залученням здобувачів та представників студентського самоврядування, які беруть участь у процедурах моніторингу якості ОП та подальшого обговорення отриманих результатів. На підставі наданих матеріалів та перевірки результатів діяльності ЗВО під час опитування фокус-груп, ЕГ дійшла висновку, що підготовка магістрів відповідає вимогам організації освітньої діяльності за ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті ХНУ сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою. В університеті приділяється належна увага формуванню культури якості. У ЗВО дотримуються Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ <https://bit.ly/3S6OrGt>. Здійснення моніторингу та періодичного перегляду, організацію анкетування зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів, розробку рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності здійснює Відділ забезпечення якості вищої освіти <http://vzia.khnu.km.ua/en/>, та Навчально-методичний відділ <https://nmv.khmnu.edu.ua/>, який аналізує стан забезпечення необхідними навчально-методичними ресурсами для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів. Відділ ліцензування, акредитації, моніторингу освітнього процесу та видачі документів про вищу освіту <https://khmnu.edu.ua/viddil-licenzuvannya/> надає методично-консультативну допомогу з питань підготовки та проведення акредитації. До обговорення ОП долучена академічна спільнота. Учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП Середня освіта (Біологія та основи здоров'я). За пропозицією Казанішеної Н. ОК «Природничо-наукова картина світу» доповнено темою «Екологічна картина світу». Врахована пропозиція Міронової Н. доповнити ОК «Екосистемологія» темою «Екосистеми Хмельницької області». Експерта група встановила, що всі учасники освітнього процесу розуміють необхідність створення якісної академічної спільноти в ЗВО, проінформовані про необхідність дотримання академічної доброчесності. Цей факт підтверджує як опитування здобувачів, представників студентського самоврядування, НПП, роботодавців, так і аналіз анкет.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: в ХНУ здійснюється моніторинг і перегляд освітньої програми Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) відповідно вимог нормативно-правових документів прийнятих в ЗВО; здобувачі, студентське самоврядування, НПП, роботодавці беруть активну участь в обговоренні освітньої програми; в ЗВО запроваджена практика утворення фокус-груп та анкетування всіх учасників освітнього процесу, в результаті урахування пропозицій та зауважень складається узагальнена таблиця, яка оприлюднюється для подальшого обговорення і врахування; в університеті сформована культура якості, що позитивно позначається на розвитку ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: не виявлено. Рекомендації щодо удосконалення: розглянути можливість розширення ОК в напрямку інклюзивної освіти та супроводу здобувачів з особливими потребами у зв'язку з наявною відповідною матеріальною базою, що дає можливість отримання додаткової спеціалізації.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Аналіз матеріалів СО та інформація отримана під час проведення акредитаційної експертизи свідчить, що вимогам Критерію 8 відповідають підкритерії 8.1., 8.2., 8.3 8.4, 8.5., 8.6., 8.7. Зважаючи на наведені сильні сторони (дотримання чітких процедур розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП; активне залучення здобувачів, академічної спільноти та тісна співпраця із роботодавцями) та відсутність слабких сторін та недоліків експертна група дійшла висновку, що ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» відповідає Критерію 8 за рівнем В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ХНУ визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Документи, що регулюють освітній процес в ЗВО знаходяться на сайті університету в розділі Нормативні документи (<https://khmnu.edu.ua/normativni-dokumenty/>). Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу в університеті регулюються статутом ХНУ (<https://bit.ly/3cRf7Ik>; Правилами внутрішнього трудового розпорядку ХНУ <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normativni-dokumenty/ustanovchi-pravyla-vnutrishnogo-trudovogo-rozporuyadku.pdf>; Положенням про організацію освітнього процесу у ХНУ <https://bit.ly/3OH6JLy>; Колективним договором на 2020-2023 <https://bit.ly/3OLgW9M>; Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНУ <https://bit.ly/3JAsRqa>. Прийняті в ХНУ нормативні документи визначають права і обов'язки науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти та є доступними для всіх учасників освітнього процесу. На головній сторінці сайту ХНУ(<https://khmnu.edu.ua/> та на головній сторінці Гуманітарно-педагогічного факультету (<https://gpf.khmnu.edu.ua>) постійно висвітлюється інформація щодо найважливіших подій університету висвітлюються на головній сторінці сайту університету у вигляді анонсів. Також новини з життя здобувачів, НПП, різноманітних подій факультету публікуються у розділі «Новини». Сторінка кафедри екології та біологічної освіти (<http://ecolog.khnu.km.ua/>) достатньо інформативна та містить необхідну інформацію для учасників освітнього процесу за ОП. При опитуванні фокус-груп підтверджено, що учасники освітнього процесу ознайомлені з переліченими нормативними документами, обізнані щодо своїх прав та обов'язків. Учасники освітнього процесу підтвердили, що користуються сайтом університету, факультету та кафедри. Обізнані як знаходити необхідну інформацію у разі необхідності. ЕГ пересвідчилася у зручності використання ІС Електронний університет <http://isu1.khnu.km.ua/isu/> та ІС Модульне середовище в освітньому процесі. Здобувачі, НПП, структурні підрозділи ЗВО надають та отримують повну інформацію про контингент здобувачів, успішність, розклад занять, силабуси, індивідуальні плани та надають доступ до модульного середовища навчання (навчально-методичних матеріалів). Таким чином, ЕГ вважає, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими, зрозумілими та доступними для них. Під час реалізації ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) ХНУ дотримується правил, механізмів та процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ЕГ встановила, що в ХНУ не пізніше, ніж за місяць до затвердження ОП або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). У результаті спілкування експертною групою зі стейкхолдерами та вивченні протоколів засідань робочої групи встановлено, що ХНУ своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про проект ОП Середня освіта (Біологія та основи здоров'я) з метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін. Проект ОП 2022р. розміщені на сайті університету за покликанням <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/proekty-op/m/014-sob-2022.pd>. Покликання на результати обговорення проекту ОП розташовано на сайті ХНУ <https://khmnu.edu.ua/014-sob-m-proyekty-op>. За результатами обговорень складена таблиця обговорення (014-sob-2022-obg.pdf (khmnu.edu.ua)), яка запропонована до розгляду та обговорення проектної групи.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Під час спілкування ЕГ з учасниками освітнього процесу підготовки за ОП встановлено, що ХНУ своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Інформацію щодо ОП опубліковано на сайті університету (<https://khmnu.edu.ua/014-sob-m-op/>) в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та суспільства. Інформацію

надано в достатньому обсязі для інформування абітурієнтів та зацікавлених сторін. Роботодавці підтвердили, що проінформовані та безпосередньо залучені до підготовки здобувачів за цією освітньою програмою. Загалом, інформація, що міститься на сайті ХНУ вичерпна та достовірна, включаючи ту, що відображає використання бюджетних коштів та користування державним та комунальним майном. Під час зустрічей не виявлено протиріч із публічно наданою інформацією.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони: сайт ХНУ зручний, містить достатню кількість інформації для користувача; прозорість і публічність діяльності університету є достатньою для формування необхідного рівня довіри стейкхолдерів; визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, що забезпечує прозорість і публічність підготовки здобувачів за ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини); інформація сайту зрозуміла, як для потенційних вступників, так і для роботодавців щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою; інформація відкрита, правила і процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу відповідають нормативним документам, є чіткими, зрозумілими та розміщені на сайті ЗВО. Позитивні практики: використання розробленої у ЗВО ІС Електронний університет та ІС Модульне середовище в освітньому процесі, що є досить зручним для усіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: не виявлено. Рекомендації щодо удосконалення:-.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Аналіз матеріалів СО та інформація отримана під час проведення акредитаційної експертизи свідчить, що вимогам Критерію 9 відповідають підкритерії 9.1., 9.2., 9.3. Зважаючи на наведені сильні сторони, а саме: визначеність правил і процедур, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу; відкритості інформації щодо правил і процедур забезпечення прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу; зручності та інформативності сайту ХНУ; використання власної ІС Електронний університет та ІС Модульне середовище; публічності і відкритості ЗВО, експертна група вважає, що ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) відповідає критерію 9 за рівнем В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Іванців Оксана Ярославівна

Члени експертної групи

Танська Валентина Володимирівна

Муліна Алевтина Вікторівна